Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 154 (13.416).
1966 ИЮЛЬ 10 ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

◆ ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! Машҳур механизатор Мамажон Дадажоновнинг ташаббуси асосида ҳамма терим машиналарини техника кўригидан ўтказиб, уларни мавсумга тахт қилиб қўйинг

◆ Ҳар бир пайкалда мўл ҳосил тўпланг

◆ Ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиринг

ИЮЛДА ҲОСИЛ ТЎПЛАБ ОЛАЙЛИК

Июлнинг биринчи ўн куни ўтди. Ҳосил тўплаш ойининг энг қизғин даври келди. Ёз чилласи зўр ҳарорат билан уфураётган шу кунларда чидам ва матонат билан меҳнат қилган киши муддаосига етади. «Темирни қизиғида бос» деган мақол пахтакорларимизга қаратиб айтиладиган бўлса, бу айни шу кунларга тўғри келади. Чунки, ҳозирги пайтда ғўза парваришининг ҳар бир цикли — қатор ораларидан культиваторнинг ҳар бир ўтиши, эгатларга оқизилган сувнинг ҳар бир қатраси, экиннинг тагига солинган ўғитнинг ҳар бир грамми мўл ҳосилга алоҳида ҳисса бўлиб қўшилади.

Пахтачилик — узоқ муддатли, нозик ва мураккаб деҳқончилик. Ҳар бир мавсумда бажариладиган иш зўр маҳорат ва миришкорликни талаб этади. Лекин, июль шундай ойки, бутун йил бўйи қилинган ишларнинг самараси шу ойда кўзга кўринади, мўл ҳосилнинг тақдири шу ойда ҳал қилинади. Бу ойда экиннинг сараси сараккa — пучаги пучакка ажралади. Тажрибакор деҳқонлар тили билан айтганда бу ойда рисоҳланишдан орқада қолган экинни яхши ишлаб, олдингилар қатори мўл ҳосил олдириш мумкин, шу билан бирга андак бепарволик қилинса, яхши экинни ёмон қилиб қўйиш ҳеч гап эмас. Асл деҳқон ўз тажрибасида синаб кўрган ва бошидан кечирган бу ҳақиқатни сира унутмайди.

Деҳқончилик маданиятининг тўхтовсиз кўтарилиши, янгиликларнинг, агротехникани тараққий эттириш йўлидаги ватанпарварлик ташаббусларининг тобора кўпроқ рўёбга чиқиши ва амалга оширилиши, мўл ҳосил етиштиришда катта омил бўлаётганидек, табиат стихияларини енгишда ҳам зўр восита бўлаётир. Чигит экиш ва ғўзани дастлабки парвариш қилиш даврларида об-ҳаво пахтакорларимизга озмунча халал бермади. Натижада ғўзаларнинг ривожи бултургидан 15-20 кун орқада қолди. Бунинг устига каттагина майдонларда ҳашарот пайдо бўлиб, экинга хавф солди. Аммо пахтакорларимизнинг маҳорати, ишнинг кўзини топа билиши туфайли бу жиддий камчиликлар асосан бартараф этилди. Ҳозир ғўзаларимизнинг аҳволи ўтган йилдагидан ёмон эмас, балки яхши, деб айтишга асос бор. Ҳамма ерда экин текис гулламоқда. Олд ғўзалар кўсак ола бошлади. Ишнинг ҳозирги кетиши бу йил ҳосилнинг барвақт етилишидан далолат беради.

Лекин, шуни эътиборга олиш керакки, ҳосилни барвақт етилтириш, ғўза парваришини муддатини қисқартира бориш бизнинг пахтакорларимиз олдидаги энг зарур, давр ва вазият тақозо этаётган вазифадир. Пахта йиғим-теримини кенг равишда машиналаштиришга кўчар эканмиз, бунинг учун энг аввало ҳосил барвақт етилиб очилган бўлиши керак. Йиғим-теримни қисқа муддатда ўтказиш, ишчи кучини кам сарфлаб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш учун кураш диққат марказида туриши зарур бўлган муҳим шартлардандир. Шуларни ҳисобга олганда ҳосил тўплаш ва ҳосилга ҳосил қўшиш учун курашда ўтган йилги муддатлар билан таққослаб иш кўриш ярамайди. Ишни шундай олиб бориш керакки, барча ерда ҳам мўл ҳосил тўплансин, ҳам у барвақтроқ етилтирилсин.

Шу нуқтаи назардан қараганда ҳозир республикамизда ғўза парвариши қандай боряпти, ҳосил тўплаш ойининг талаблари қанчалик амалга оширилаётир? Афсуски, жойларда жиддий камчиликлар мавжуд. Республикамизда иккинчи суғориш ҳалигача кучайтириб юборилмаган. Бухоро, Қашқадарё областларида қатор ораларини ишлаш билан суғориш ўртасида узилишга йўл қўйилмоқда. Бунинг натижасида кўпгина ғўза ўсишдан ва ҳосил олишдан қолмоқда. Кейинги кунларда ҳамма областларда ҳам ғўзани кўндалангига культивация қилиш анча камайиб кетди. Бу йил сув етарли бўлишига қарамай катта-катта майдонлардаги ғўза чанқатиб қўйилмоқда. Бундай ғўзалар айниқса, Самарқанд, Сурхондарё областларида ва Қорақалпоғистон АССРда кўп. Мана шулар натижасида экин ривожланмаяпти, нормал ҳосилололмаяпти. Шу кунларда мусобақадош областларда ўтказилаётган ўзаро текширишлардан маълум бўлишича, анчагина колхоз ва совхозларда ҳосил тўплаш ойи талаб қилган тадбирлар тўла амалга оширилмаётир. Ғўза парваришини сусайтириб юборилган жойларда далаларни ўт босмоқда, ҳашаротлар пайдо бўлмоқда. Бунга асло тоқат қилиб бўлмайди.

Ҳозир долзарб пайтлар. Июлнинг ҳар бир кун ва соатини ғанимат билмоқ керак. Ўтган вақт қайтиб келмайди. Беҳуда кетган вақт эса, афсус келтиради. Ғўза парваришида саноқли кунлар қолди. Мўл ҳосил учун курашнинг ҳамма қоидаларини, шартларини жойига келтирган деҳқонгина кўзлаган мақсадига эришади. Андак бепарволик қилган киши бутун йил бўйи қилган меҳнатига ўзи завол келтиради.

Ҳозирги кунда республикамиз пахта далаларига бир назар солган киши ҳар хил манзарани кўради. Бир жойда ғўза росмана бўйига етиб, саноқдаги ҳосил шохини олиб, текис гуллаган ва кўсак олаётган бўлса, иккинчи жойда бўй чўзолмай, ҳосилга кирмай турибди. Ахир, деярли ҳамма жойда чигит бир вақтда экилган-ку! Гап шундаки, қолоқ хўжаликларнинг раҳбарлари ишни яхши ташкил этмаётирлар. Ер, сув бойлигидан самарали фойдаланишнинг, агротехника усуллари, илғор тажрибаларни ишга солишнинг уддасидан чиқмаётирлар. Бундай жойларда баъзи маҳаллий партия, совет, қишлоқ хўжалик ходимлари конкрет ва оператив раҳбарликни таъминламаётирлар.

Июль — ҳосил тўплаш ойи. Бу таъбир тантана учун айтилган сўзлар бўлмай, пахтачиликдаги ишларимизнинг энг сермазмун даври талабларини кўзда тутади. Вазифа — ҳосил тўплаш ойини пахта далаларида жанговар меҳнат билан ўтказишдан иборатдир. Аввало, ғўза қатор ораларини культивация қилишни сира тўхтатмаслик, уни суғориш билан маҳкам боғлаб олиб бориш керак. Суғоришдан кейин бир парча ер ҳам тобига етиб ўтиб кетиб қолмасин, бир туп ғўза ҳам сувдан толмасин. Ғўзани озиқлантиришни эрта тамомлаш, экинни машинабоп қилиб ўстириш, ортиқча суғориб ғовлатиб юбормаслик айниқса бу йилги вазият талаб қилаётган муҳим агротехника тадбиридир.

Июль ойида ғўзани 2 марта комплекс парвариш қилиш ҳамма хўжаликларда қатъий шарт қилиб қўйилмоғи керак. Ҳамма куч ва техника шунга сафарбар этилмоғи, дала ишлари юзасидан тузилган план ва графикларнинг бажарилиши қаттиқ контроль қилинмоғи лозим. Ўсишдан ва ҳосил олишдан орқада қолаётган ғўзаларни қўшимча парвариш қилиш, озиқлантиришни бир зум ҳам унутмаслик керак. Шунга эришайликки, республикамизнинг ҳамма ерида ғўза шу ой ичида кутилган ҳосилни олсин. Бунга эришишнинг яна бир йўли бундан буён ғўзага «шарбат» оқизишдир. Бу усулни кенг қўлланиш керак. Шу билан бирга вақтни кутиб ўтирмай керак бўлган жойда чеканкага киришиш, уни барвақт ўтказиш зарур.

Республикамиз пахтакорлари бу йил мамлакатга 3 миллион 750 минг тонна «оқ олтин» қадя қилдилар. Бу шарафли вазифани муваффақиятли бажариш учун ғўза парваришини қизғин давом эттирайлик. Июль ойида ҳамма ерда ғўзани меъёрига етказиб олиб, мўл ҳосил тўпланишига эришайлик.

ДАРҒАЛАР

Сирдарё областидаги «Андижон» совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажоновнинг республикамиздаги барча механизаторларга ёзган хати ҳамма жойда зўр қизиқиш билан ўрганиляпти. Дала дарғалари хатда олға сурилган фикрларни тўла маъқуллаш билан ғўза парваришини кучайтириш, ҳар пайкал, ҳар туп ниҳолда юқори ҳосил етиштириш, ўсимликни машина мижозига мослаб ўстириш, техникани пахта теримига шайлаб қўйиш соҳасида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Ўтган куни Янгийўл районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов раислик қилаётган «Ленинизм» колхозида бўлиб, механизаторлар билан суҳбатлашдик. Улар бундай дейишди:

Рихсибой ШОФАЙЗИЕВ — 5-бригада механизатори. — Ҳамкасбимиз Мамажон Дадажоновнинг хатида бизларнинг ҳам асл мақсадимиз, юрак сўзларимиз айтилган. Ҳақиқатда **бизга ишониб топшириб қўйилган машиналар бебаҳодир.** Ундан ишнинг кўзини билиб фойдалансак, ҳамма майдонларда юқори пахта ҳосили етиштиришимиз, теримни тўла машиналаштиришимиз мумкин. Бу қўлимиздан келадиган иш. Масалан, ҳозирги аҳволни олиб кўрайлик. Бригадамизга қарашли 243 гектар майдондаги ғўза қийғос гуллаяпти, ҳар туп ғўза 1-2 тадан кўсак тугди. Бу уч марта узунасига ва кўндалангига ўтказилган культивация, пешана тери тўкиб қилинган меҳнат самарасидир.

Бироқ, қилинганидан кўра қиладиган ишимиз кўп. Бунинг сабаби бор. Ғўзанинг авжи, ҳосил тўплаши ўтган йилдагидан анча орқада қоляпти. Шундай бўлгач, парваришни ҳар қачонгидан кучайтиришимиз керак. Шу кунларда **очиқтирмай — ўғит, чанқатмай — сув берилган ғўза серҳосил бўлади.** Шунга қараб иш тутишимиз лозим. Бригадамизда ғўзани озиқлантириш асосан тугалланди. Бироқ авжи пастроқ 20 гектарча ердаги ғўзани 3-4 кун ичида яна бир марта озиқлантирамиз. Ўсимликни машина теримига мослаб ўстириш диққат марказимизда турибди.

Тўлаган ТОЖИЕВ — 6-бригада механизатори. Терим машинаси ер танлайди, ғўза танлайди, экин ортиқча ўсиб кетмасин, жуда ҳам пакана бўлиб қолмасин. Мамажон Дадажонов ҳаммамизнинг дилимиздаги бор гапни топиб айтибди. Бу йил колхозимиз бўйича ялпи пахтанинг камида 60 процентини «зангори кема»ларда теришга аҳд қилганмиз. Сўзимиз билан ишимиз бир бўлиши учун ғўзани машинабоп қилиб ўстиришга катта аҳамият беришимиз керак. Бу — ўсимликнинг бўйи бир метрдан ошмасин, ҳар туп ғўзада 14-15 ҳосил шохи, камида 20-25 кўсак бўлсин, деган сўз. Шуни кўзлаб иш тутяпмиз.

Биз культивация, озиқлантириш, суғоришни бир-бирига уйғунлаштириб боряпмиз. Озиқлантириб, суғорилган ғўза ер етилиши билан 18-20 сантиметр чуқурликда, 30-32 сантиметр кенгликда культивация қилиняпти. Бу билан ерда нам узоқ сақланяпти, экин озуқа, иссиқлик ва нурдан яхши баҳраманд бўляпти. Ўсимлик авжи ҳосил тўплаётган паллада айнан шундай қилиниши, агротехника қоидалари изчил амалга оширилиши зарур. Ғўзанинг бўйи бир метрга етар-етмас дарҳол чеканка ўтказамиз. Бригадамиз бўйича гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз.

Мажид БУРИБЕКОВ — сўнгги йилларда механизаторлар орасида яхши бир одат қўллана бошлади. Ким қайси пайкалга чигит эккан бўлса, ўша ердаги экинни парвариш қилади, пахтасини ҳам ўзи теради. Олинган даромаддан бригадир билан баравар манфаат кўради. Сирдарёлик механизатор **пахтасини ўзимиз терар эканмиз, ғўзасини ҳам ўзимиз меҳр билан парвариш қилиб, гарданга олган мажбуриятимизни қоплайдиган даражада ҳосил тўплашимиз керак,** дейди. Бу — ғўза парваришини август ойининг охиригача қизғин давом эттириш керак, демакдир. Июль — ҳосилнинг тақдирини ҳал қилувчи ой. Шунинг учун бу ойда механизаторлар ва тракторлар тиним билмаслиги керак. Механизаторнинг ҳар дақиқа вақти, ғилдиракнинг ҳар бир айланиши парваришни кучайтириш, мўл ҳосил етиштириш манфаатига бўйсундирилиши лозим.

Биз шу кунга қадар бир иш кунида 7-8 гектар ерда культивация ўтказар эдик. Эндиликда ғўзанинг бўйи ўсиб, ҳосил шохлари бир-бирига туташиб қолди. Бундай шароитда механизаторлар айниқса ҳушёр бўлишлари, ғўза тупи, ҳосил нишоналарининг зарарланишига асло йўл қўймасликлари лозим. Мен бир кунда 5-6 гектар ерда культивация ўтказяпман. Миқдор оз бўлган билан сифат яхши бўляпти. Ҳосилни ошириш учун айнан шу керак.

Меливой БЕГАЛИЕВ — машҳур механизатор Мамажон Дадажоновнинг хатидаги **ҳар бир машина учун белгиланган нормани бажармаган бирорта механик-ҳайдовчи қолмасин,** деган иборалар менинг қалбимдан чуқур ўрин олди. Бунинг сабаби бор. Бугун ўзимиз культивация ўтказаётган майдонларда ўзимиз пахта терамиз. Бункер пахтага тўлсин, план бажарилсин, юзимиз ёруғ бўлсин, деган механизатор шу кунларда жон куйдириб меҳнат қилади, ҳар туп ғўзани меҳр билан ардоқлайди. Мен ўз имкониятларимни ҳисобга олиб август ойи охиригача ўзимга бириктилган майдонларда яна уч марта узунасига ва кўндалангига культивация ўтказишга аҳд қилдим. Ғўза ўсиб кетган кезларида культиваторга тўсиқлар ўрнатиб оламан. Белгиланган терим нормасини бажармаган бирорта механик-ҳайдовчи бўлмагани каби культивация, эгат олиш, ўсимликни озиқлантириш, ҳашаротга қарши кураш нормасини бажармаган бирорта ҳам механизатор бўлмаслиги керак.

Шундан кейин машҳур деҳқон Абдулла ака Ортиқов билан суҳбатлашдик. Суяги пахтачиликда қотган бу киши шу кундаги вазифалар ҳақида гапириб, бундай деди:

Абдулла ОРТИҚОВ — колхозимиз пахтакорлари беш йилликнинг биринчи босқичида давлатимизга 3600 тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилганлар. Хотин-эркак, қари-ёш, ўсмир — ҳамманинг фикри-зикри шунга қаратилган. Учинчи комплекс ғўза парвариши тугалланди, тўртинчиси қизғин давом эттиріляпти. Ғўзалар қийғос гуллаб кўсаклаяпти. Бироқ бу талабга жавоб бермайди. Биз парваришни пахта йиғим-терими бошлангунча давом эттирамиз. Шу кунларда пахтазорларда 35 универсал трактори ишлаб турибди. Кунлик культивация, озиқлантириш, суғориш графиги тўла ва ошиқ бажариляпти.

Ҳозир ҳарорат кўтарилиб кетди, ғўза толиқиб қоляпти. Бундай кезда уни очиқтирмаслик ва чанқатиб қўймаслик керак. Ерга солинган ўғит сув воситасида дарҳол ўсимликнинг илдизига етказиб берилиши лозим. Бироқ ғўзани кўллатиб суғоришдек зарарли кайфиятга қаттиқ барҳам берилиши керак. Кўлхоб сув тез исиб, ғўзани касалликка йўлиқтиради. Шунинг учун суғориш кеча-кундуз ўтказилиши, ҳар бир пайкалга белгиланган миқдорда сув нормаси берилиши керак. Сувчиликка энг тажрибакор деҳқонлар ажратилиши лозим. Мамадали Жўрабоев, Рафиқжон Қўчқоров, Қуронбой Қораев, Юсупбек Қозоқбоев, Муҳаммад Тўлаганов сингари сувчиларимиз кунлик нормани сон ва сифат кўрсаткичлари бўйича тўла ва ошириб адо этмоқдалар.

Шу кунларда бегона ўт, чангга қарши қаттиқ кураш олиб бориш талаб қилинади. Чанг бор жойда ўргимчаккана пайдо бўлишини унутмаслигимиз, зараркунандалар пайдо бўлган тақдирда унга қарши қаттиқ ўт очилиши лозим. Ҳозир ғўзалар бачки ва бегона шох чиқара бошлади. Ана шу шохлар дарҳол қирқиб ташланиши керак.

Механизаторларимиз бу йил ялпи ҳосилнинг 60 процентини машиналарда териб беришга аҳд қилдилар. Шу мақсадда машина теримига тайёргарлик ишлари тугалланай, деб қолди. 31 терим машинаси, мавжуд тележкалар ремонт қилиб бўлинди.

«Ленинизм» колхози пахтакорларининг сўзи билан иши бир. Улар барча қийинчиликларни мардонавор енгиб, 3600 тонналик «оқ олтин» хирмонига мустаҳкам замин яратадилар.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг мўл пахта ҳосили учун курашда карвонбошилик қилаётган механизаторлари (чапдан) А. Исҳоқов, Т. Тожиев, Э. Қурбонбоев.

А. Тўраев фотоси.

БОЛГАР ЁЗУВЧИЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига атаб жаҳонда биринчи социалистик давлат тўғрисида китоб тайёрлаётган болгар ёзувчилари Христо Траянов, Рангел Игнатов ва Слав Караславовлар Ўзбекистонда бўлишди.

Қардош Болгариядан келган меҳмонлар Самарқанд ва Бухорога бориб келишгач, икки кун давомида республика пойтахтининг ҳаёти билан танишдилар. Улар тошкентлик қаламкаш дўстлари билан учрашдилар, зилзиладан зарар кўрган Тошкентга ёрдам бериш учун мамлакатнинг турли районларидан келган бинокорлар билан суҳбатлашдилар. Меҳмонлар Янгийўл районидаги Ленин номли колхозга сафар қилишди.

Болгар ёзувчиларини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Суҳбатда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТ МУБОРАК, БАЛИҚЧИЛАР!

Етти йиллик планнинг балиқ хўжалигини ривожлантириш топшириқларини бажаришда қўлга киритилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиуми 1966 йил 7 июлдаги Фармонига мувофиқ балиқ овлаш флоти денгизчиларидан, балиқ саноати ишчилари, инженер-техник ходимларидан, балиқчи — колхозчилардан, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларидан катта бир группасини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Шу жумладан **Ўзбекистон ССР**дан:

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Заримов Утамбет — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Красний рибак» балиқчилик колхозининг балиқчиси.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Хонабоева Оқпалав — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва заводининг ишчиси.

Қаипназаров Пирназар — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва комбинатига қарашли «Қозоқдарё» балиқ заводининг балиқчиси.

Қўмусбоев Бектилов — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Память Ленина» балиқчилик колхозининг балиқчиси.

Сексенбоев Нурмаганбет — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Партия XXII съезди» номидаги балиқчилик колхозининг балиқчиси.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Абдуллаев Наврузбой — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги Калинин номли балиқчилик колхозининг балиқчиси.

Исаев Наврузбой — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва комбинатига қарашли «Қозоқдарё» балиқ заводининг директори.

Салопина Таисия Филипповна — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва заводининг тунука банка цехи станокчиси.

Силаев Леонтий Харламович — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва комбинатининг балиқ овлаш бўйича инженери.

Старов Андрон Антонович — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» балиқчилик колхози балиқ овловчи кемасининг капитани.

Сумкин Иван Степанович — Мўйноқ машина мелиоратив станцияси земснарядининг багермейстери.

Фильчева Феодосья Лукьяновна — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва комбинатига қарашли «Мўйноқ» балиқ заводининг ишчиси.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Айнаев Муса — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» балиқчилик колхози балиқ овлаш кемасининг капитани.

Бахарев Георгий Лазаревич — Балиқчилик хўжалиги бошқармасининг бўлим бошлиғи.

Колесниченко Зинаида Яковлевна — Балиқчилик хўжалиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

Низанов Есбосин — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Коммунизм» балиқчилик колхозининг балиқчиси.

Пак Ги Ун — Тошкент балиқ питомниги старший балиқшуноси.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Буркутбоев Кожантой — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва комбинатига қарашли «Учсой» балиқ заводининг ишчиси.

Жумабоева Тиллахон — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва заводи ишчиси.

Сугиров Айтпаганбет — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Октябрь 15 йиллиги» балиқчилик колхозининг балиқчиси.

Тулесинов Сансизбой — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ балиқ консерва комбинатига қарашли «Урга» балиқ заводининг балиқчиси.

Утешов Косшетер — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Амударё» балиқчилик колхозининг балиқчиси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УЗБЕКИСТОН ССР ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИНИНГ АНДИЖОН ЁҒ-МОЙ КОМБИНАТИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Етти йиллик планни муваффақиятли бажарганлиги, янги технологик процессларни ўзлаштирганлиги ва ишда юксак техника-иқтисодий кўрсаткичларга эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг **Андижон ёғ-мой комбинати Меҳнат Қизил Байроқ** орденн билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль. 1966 йил 9 июль.

БРИТАНИЯ САНОАТ ВИСТАВКАСИ ОЧИЛДИ

Москвада 8 июлда Британия саноат виставкаси очилди. Виставка «Сокольники» маданият ва истироҳат боғи территориясида жойлашган.

Виставкани очиш маросимида А. П. Кириленко, А. Н. Шелепин, Д. Ф. Устинов ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. А. Искандеров, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари В. Э. Димшиц, В. А. Кириллин, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, СССР министрлари ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Англия томонидан Буюк Британия савдо министри Дуглас Жей, Буюк Британиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси сэр Жефри Харрисон бор эди. (ТАСС).

Шонли йиллик

Монголия халқ революциясининг 45 йиллигига бағишланиб, 8 июлда адабиётчилар марказий уйида Москва жамоатчилиги вакилларининг тантанали кечаси бўлиб ўтди. Кеча қатнашчилари монгол—совет дўстлиги жамияти марказий совети президиумининг раиси, Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат ва Марказий Комитет секретари Бадамин Лхамсурэн бошлиқ Монголия тинчлик ва дўстлик ташкилотлари федерацияси билан монгол—совет дўстлиги жамиятининг делегациясини, Монголия Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Ниамин Лусанчултэнни, Монголия элчихонаси ходимларини қизғин табриклашди.

А. Я. Пельше, И. В. Капитонов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. А. Искандеров ва бошқа ўртоқлар монгол дўстлар билан бирга президиумга чиқишди.

Кечани КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егоричев очди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Т. Новиков шонли йиллик тўғрисида доклад қилди. (ТАСС).

ҲАР ТУПДА МЎЛ КЎСАК

Охунбобоев районидаги «Коммуна» колхози пахтакорлари оширилган мажбурият олишди. Ҳар гектардан 30 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлашди. Ҳозир колхознинг минг гектар майдондаги ғўзаси текис гуллади. Анчагина майдондаги ғўзанинг гули кўсакка айлана бошлади. Аҳмаджон Ҳабибов ва Раимжон Араббоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳар тупда учтагача кўсак санаш мумкин. Уларнинг ҳамма майдондаги ғўзаси тиззага уради. Ҳар туп ғўзада 10-12 тадан ҳосил шохи, 20-25 тадан шона, 4-5 тадан гул бор.

Бундан ўн кун илгари Исфайрам сойидан келган тошқин колхознинг 550 гектардаги қарқара ғўзасини зарарлантириб кетган, экин сув остида қолган эди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ана шу майдондаги ғўзаларни тиклаб олиш учун шошилинч чоралар кўрди. Қўшимча ишчи кучи, механизмлар, маҳаллий ва минерал ўғитлар ажратилди.

Ер селгиб, трактор юроладиган бўлган пайкалларда «ОДН»лар ишга солинди. Улар билан ғўзага сув ва дори пуркалди, барги ювилди. Ҳозир пешма-пеш маҳаллий ўғит солиниб, аммиак суви беріляпти. Кейин эса 15-18 сантиметр чуқурликда ва 40 сантиметр кенгликда культивация ўтказиляпти. Кетидан пахтакорлар чопиқ қилиб, ғўзаларнинг тагини юмшатишяпти. Улар зарарланган ғўзаларни қўшимча бир марта комплекс парвариш қилиб, олдинги экинларга етказиб оламиз, дейишмоқда. Бу ҳаракат ўзининг дастлабки самараларини кўрсата бошлади. Сел босган майдонлардаги ғўзаларда ҳам шонага-шона қўшилиб, бирин-кетин ғул кўрина бошлади.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: илғор ишчи И. Самоквасов. У Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида катта обрў орттирган. Баракали меҳнати ва тажрибасини бойитиш борасида олиб бораётган изланишлари самарали натижалар бермоқда. Ҳар сменада планга қўшимча равишда 15-20 процент маҳсулот тайёрлашга эришяпти.

И. Глауберзон фотоси.

КПСС XXIII съезди қарорларини амалга оширамиз

СОВЕТЛАР ВА ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ

Партиямиз XXIII съездида Советларнинг ролини янада ошириш масаласига катта эътибор берилди. Савдо-сотиқни, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтиришда, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни ривожлантиришда, йўллар қуришда, шаҳарлар ва қишлоқларни обод қилишда Советларнинг вазифалари жуда катта. Советлар ўз атрофига депутатларни, кўп сонли актив ва жамоатчиларни уюштириб, улар кучига таяниб иш кўрсагина ўз вазифасини муваффақиятли ўтай олади.

Сўнгги йилларда областимиз қишлоқларида қурилиш ва ободончилик ишлари кенг қулоч ёйди. 1961—1965 йилларда область қишлоқ хўжалигига капитал маблағ сарфлаш ҳажми 216 миллион сўмни ташкил этди. 10 та янги совхоз тузилди, 33 та механика устахонаси қурилди, 653 та ишлаб чиқариш биноси, юздан ортиқ омбор ва бошқа ишлаб чиқариш бинолари фойдаланишга топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг кўрсатмалари асосида қишлоқ аҳолисининг маданий турмуш даражасини ошириш ҳамда уй-жой, мактаб, болалар муассасалари, касалхона, кинотеатр, клуб, водопровод, ҳаммом ва бошқа маданий-маиший бинолар қурилиши ҳам тез суръатлар билан борди. Шу даврда 292 минг квадрат метр уй-жой, 56.000 ўринли мактаб ва қўшимча синфхоналар, 4100 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасаси, 5145 ўринли касалхона ва диспансерлар, 19 та ҳаммом, 7 та кинотеатр, 32 та клуб ва бошқа кўплаб маданий-маиший бинолар қуриб, фойдаланишга топширилди. Районлараро ва хўжаликлараро йўллар қурилди.

Уч йил ичида колхозларнинг бўлинмас фондлари ҳисобидан 10,7 миллион сўм маданий-маиший қурилишга ва посёлкаларни обод қилишга сарфланди. Натижада сўнгги йилларда район марказларининг қиёфаси бутунлай ўзгариб кетди. Масалан, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Ленин номли ва «Правда», Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Свердлов номли, «Ленинский путь» ва «Правда», Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» ва «Северный маяк», Калинин районидаги Карл Маркс номли ва «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов ва Ленин номли колхозларнинг қишлоқлари шаҳар типидаги обод посёлкаларга айланди.

Бироқ шуни рўйи рост айтиш керакки, қишлоқда капитал қурилишининг ривожланиш суръати, қурилиш-монтаж ишлари сифати, ишлаб чиқариш базасининг қуввати, моддий-техника таъминоти ва объектларни вақтида лойиҳалар билан таъминлаш янги талабларга жавоб бермаяпти.

Айрим район ва қишлоқ Советлари бу соҳада чинакам ташкилотчилик қилмаётирлар. Шу ўтган йиллар ичида қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозлар ажратилган пулдан 50 миллион сўмни ўзлаштира олмадилар.

Биз республика «Госстрой»и, область қурилиш ва архитектура бўлими, «Узгипрозем», «Узгипросельстрой», «Узгоспроект» ва бошқа лойиҳалаш институтларининг қишлоқ қурилишида катта ёрдамига муҳтожмиз. Чунки, қишлоқ бинокорлари ҳанузгача уй-жой, дала шийпонлари, мактаблар, болалар муассасалари, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш объектларининг яхши типовой лойиҳаларига эга эмаслар. Бош план ва аҳоли яшайдиган пунктларни қайта қуриш схемаларининг йўқлиги сабабли, қурилиш системасиз, ривожланиш истиқболларини ҳисобга олмаган ҳолда ва инженерлик коммуникацияларисиз олиб борилади. Бундай практикага чек қўйиш лозим. Чунки булар фақат капитал маблағлар сарфлаш планининг бажарилмаслигига сабаб бўлиб қолмасдан, балки белгиланган қувватлар ва асосий фондларни фойдаланишга топширишга ҳам тўсқинлик қилади. Бу эса ўз навбатида маблағларнинг беҳаракат қолишига ва «туя гўшти еган» объектлар сонининг ортишига сабаб бўлади.

«Облколхозстрой» тресті (бошқарувчиси Сааков, бош инженери Ортиқхўжаев ўртоқлар) қишлоқда қурилишни, айниқса қониқарсиз олиб боряпти. Бу трест 1966 йилнинг 1 январига қадар 292 та объектда ишни тугаллай олмади. Қурилиш муддатлари жуда чўзиб юборилмоқда. Оққўрғон районидаги «Ленинград» ва Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозларида мактаблар, Киров номли колхозда клуб қурилиши 9-11 ойга мўлжалланган эди. Бироқ булар 3-5 йилдан бери битмаяпти.

Айрим колхозлараро қурилиш ташкилотлари планни бажариш ниқобида кўзбўямачиликка йўл қўймоқдалар. Масалан, Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхозида 70 та уй 1963—1964 йилларда қурилган, деб ҳисоботларга киритилган. Текширишда маълум бўлдики, Бўка колхозлараро қурилиш ташкилоти (раиси ўртоқ Адитаев) ишга ўтакетган масъулиятсизлик билан қараган. Натижада рўйхатдаги уйларнинг бирортаси ҳам тўла қуриб битказилмаган.

Ўрта Чирчиқ колхозлараро қурилиш ташкилотининг собиқ раиси ўртоқ Солиев 1965 йилда 117 та уй қурилиши тугалланмаганини жуда яхши билгани ҳолда колхоз раҳбарларини уйларни қабул қилишга ундаган. «Коммунизм» колхозида колхозлараро қурилиш ташкилоти томонидан топширилган 15 та уйда ҳанузгача лойиҳада кўзда тутилган ишлар тугалланмаган. Уйларнинг шипи шувалмаган, электр ўтказилмаган, эшиклар, дераза ва поллар бўялмаган. Оққўрғон колхозлараро қурилиш ташкилотида ҳам (раиси ўртоқ Муҳаммадқулов) қурилиш ишлари ниҳоятда сифатсиз. Шу сабабли 1964 йилда қурилган 89 та уй фойдаланишга топширилмаган. Шу райондаги «Коммунизм» колхозида қурилган уйларда лойиҳада кўрсатилган иш бажарилмаган. Баъзи уйлар пойдеворсиз қурилган. Натижада кўпчилик уйларнинг деворлари чўкиб кетган. Колхозлараро қурилиш ташкилоти раҳбарлари бу камчиликларни бартараф этиш ҳақида ваъда беришадию, амалда уни бажармаётирлар.

Э. ШАЙХОВ,
Тошкент область ижроия комитетининг раиси.

«Ташоблколхозстрой» тресті раҳбарлари бундай қалбакичилик фактларининг содир бўлишига хотима бериш ҳамда қурилиш сифатини яхшилаш учун зарур тадбирлар кўришлари даркор.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Ли), унинг капитал қурилиш бўлими қурилиш ташкилотлари ва район қишлоқ хўжалик бошқармаларига етарли талабчанлик кўрсатмаётирлар, жойларда капитал қурилишнинг борини юзасидан назорат ўрнатмаганлар.

Область колхозларида ҳам капитал қурилишнинг аҳволи ёмон. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси совхозлар бўйича 1965 йил капитал маблағ сарфлаш планини 98 процент бажарди. «Садвинконсерв» область тресті бўйича 1965 йил капитал қурилиш плани атиги 87,6 процент бажарилди.

Капитал қурилиш планларининг бажарилмаётганлигига асосий сабаблардан бири қурилиш ташкилотларида ишни яхши ташкил этилмаганлигидир. Айрим объектларда ишчи кучининг бўш туриб қолиши 30-40 процентни, механизмларнинг бекор туриб қолиши эса 40-50 процентни ташкил этмоқда. Иккинчидан, объектларнинг лойиҳа-смета ҳужжатлари ўз вақтида тайёрланилмаётгани сабаб бўлмоқда. Баъзи лойиҳа-смета ҳужжатлари талабга жавоб бермайди. Айниқса, «Узгипрозем» ва «Узгипросельстрой» институтлари тайёрлаб бераётган лойиҳаларнинг сифати паст. Бу ҳадеб қайта қуриш, қайта ҳисоблашга олиб келмоқда. Натижада объектларнинг нархи қимматлашиб кетмоқда.

«Узгипрозем» институти коллективи Киров номли совхозда қишлоқ хўжалик машиналари учун бостирма лойиҳасини чизиб берган эди. Иш бошланди. Озроқ вақт ўтгач, темир-бетон форма ва колонналарини бузиб олиш ва бошқа жойга кўчиришга тўғри келди. «Коммунизм» совхозида эса сигирхона қуришга кетадиган харажат сметаси уч марта қайта ҳисобланди. Дастлабки смета бўйича «Партия XXI съезди» совхозининг бир гектар теплицасининг нархи 456 минг сўмни ташкил этган эди. Қайта ҳисоблаб кўрилгач, 615 минг сўм бўлиб қолди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Қишлоқда қурилишни яхшилашнинг асосий шартларидан бири меҳнат унумдорлигини ошириш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш, ишчиларнинг малакасини ўстириш, қурувчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш, уларга етарли маданий-маиший шароит яратиб бериш ҳамда кадрлар қўнимсизлигига қарши кураш олиб боришдир. Бу масалалар район ижроия комитетлари ва қурилиш ташкилотларининг диққат-эътиборида туриши зарур.

Қурилишни ишчи кучи ва инженер-техник ходимлар билан таъминлаш қишлоқ қурилиш ташкилотлари олдида турган муҳим масаладир. Чунки ҳозир «Облсельстрой» ва «Облколхозстрой» трестларида ишчи кучи етишмайди. Айниқса, Бўка, Бекобод ва бошқа районларда ишчи кучига муҳтожлик катта. Шунга қарамай, район ижроия комитетлари қурилиш ташкилотларини ишчи кучлари билан тўлдириш тадбирларини кўрмаётирлар.

Кадрлар қўнимсизлигини камайтириш мақсадида район ижроия комитетлари, совхозларнинг директорлари ва колхозларнинг раислари қурувчиларга кундалик маданий-маиший хизмат кўрсатиш даражасини яхшилаш, уларни уй-жой билан таъминлаш ва барча зарур шароитни яратиб беришлари лозим.

Ҳозирги вақтда область колхозлари район ижроия комитетлари билан биргаликда 1966—1970 йилларга мўлжалланган капитал қурилиш планларини ишлаб чиқишган. Бу планлар қишлоқ қурилишини тубдан яхшилашни кўзда тутади. Бўка районидаги Ильич номли колхоз аъзоларининг ташаббусини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш керак. Улар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун колхозчиларнинг турмуш ва меҳнат маданиятини яхшилашга қаратилган тадбирларни белгиладилар. В. И. Ленин туғилган кунга 100 йил тўладиган кунгача колхозчиларнинг ҳаммаси шинам уйларга кўчиб ўтишади.

Областда мустақил лойиҳалаш институти, ёки унинг филиалини ташкил этиш масаласи ҳақида ўйлаб кўриш зарур. Бу институт қишлоқ объектларини лойиҳа-смета ҳужжатлари билан таъминлаш масаласи билан шуғулланган бўлур эди.

Қишлоқларни рационал планлаштириш ва қайта қуриш мақсадида ҳамда шаҳар билан қишлоқни тағин ҳам яқинлаштириш соҳасидаги тарихий вазифаларни тезроқ ҳал этиш учун 1966—1967 йилларда барча аҳоли яшайдиган пунктларнинг бош планлари ва схемаларини тузиб чиқиш зарур.

Қишлоқ қурилиши барча ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва коммунал иншоотлар, шунингдек социалистик посёлкани ободонлаштиришга тааллуқли барча тадбирлар билан қўшиб олиб борилиши керак.

Қишлоқ қурилишининг муваффақияти белгиланган топшириқ юзасидан қай даражада назорат ўрнатилганлигига ҳам боғлиқ. Шунинг учун ижрони доимо назорат қилиб бориш, қишлоқ қурилиши программасини амалга оширишда раҳбар кадрларнинг масъулиятини ошириш район ва қишлоқ Советларининг жонажон ишидир. Шунга эришиш керакки, ҳар бир қурилишда давлат интизомига қаттиқ риоя қилинадиган бўлсин, токи бутун куч КПСС XXIII съездининг улуғвор планларини, Марказий Комитет май Пленуми қарорларини муваффақиятли бажарилишига сафарбар этилсин.

ЧОРВАЧИЛИК—ИЛҒОР СОҲА БЎЛСИН

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бу ерда Сурхондарё область партия комитетининг учинчи пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС Марказий Комитети май Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида обком секретари ўртоқ Н. Муродов доклад қилди. Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар кейинги йилларда Сурхон водийсида деҳқончилик маданиятини ошириш, ирригация, мелиорация ишларини яхшилаш юзасидан анчагина ишлар амалга оширилганлигини айтдилар.

Шунингдек, пленумда чорвачиликдаги жиддий нуқсонлар ҳақидаги масала ҳам муҳокама қилинди. Бу масала юзасидан Сурхондарё область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Л. П. Будиков доклад қилди. Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар яқинда «Правда Востока» ва «Совет Ўзбекистони» газеталарида босилган «Бўғоз сигирлар сўйилмоқда», «Чорвачиликка муносабат шуми?» сарлавҳали мақолалар ва бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро қарори мутлақо тўғри эканлигини қайд қилиб ўтишди. Улар қорамоллар сони колхоз, совхозларда камайиб кетаётганлигини, айниқса сигирлар озайиб қолганлиги ҳақида ташвишланиб гапирдилар. Шу туфайли сут, гўшт етиштириш ва бошқа чорва маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳам кўпайиш ўрнига камайиб бормоқда. Областда қўйчиликни ривожлантириш ва чўчқачилик кейинги йилларда эътибордан четда қолиб келмоқда. Жумладан 1965 йилнинг охирига келиб кўпчилик колхоз ва совхозларда қўй ва эчкилар гуёғи плани бажарилмай қолди. Денов ва Сариосиё районларида бу соҳада айниқса аҳвол чатоқ.

1963 йилда областда 33 минг бош чўчқа бор эди. Бироқ кейинги икки-уч йил давомида чўчқалар сони асоссиз равишда камайиб кетди. «Сурхон», «Бойсун», «Сайроқ», «Шеробод», «Коммунизм» совхозларида ва 20 дан ортиқ йирик колхозда чўчқачилик фермалари йўқ бўлиб кетди деса ҳам бўлади. Бунинг асосий сабаби район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари ва хўжаликларнинг бошлиқлари чўчқачиликни ривожлантиришга қизиқмаётганлигидадир.

Пленумда сўзга чиққан Сариосиё район партия комитетининг секретари Н. Эшмаматов, Жарқўрғон район ижроия комитетининг раиси Ч. Боймуродов, Шеробод районидаги «Коммунизм» совхозининг директори К. Маматов, Бойсун район партия комитетининг биринчи секретари Х. Холиқов ва бошқа ўртоқлар чорва молларидан бузоқ олиш ишида жиддий хато ва камчиликлар борлигини танқид қилдилар. Ўтган йили йирик шохли моллардан бузоқ олиш топшириғи 97 процент, шу жумладан сигирлардан бузоқ олиш 95 процент бажарилди, холос. Бу хатолар сигирларнинг кўп қисми қисир қолиб кетаётганлиги, бўғоз сигирларни кўрабила туриб жиноятқорона равишда гўштга топшириб юбориш каби хатоларга йўл қўйилаётганлиги учун содир бўлмоқда. Ўтган йили область бўйича ҳар юз бош сигирдан 78 бошдан бузоқ, ҳар юз бош совлиқдан 89 қўзи олинди, холос.

Жарқўрғон ва Денов районларида эса қўзи бундан ҳам кам олинди.

Жамоат чорвачилигида бузоқ ва қўзи олиш топшириқлари бажарилмаётганлиги, чўчқачиликда жиддий хатоларга йўл қўйилганлиги сабабли ўтган йили область хўжаликлари гўшт етиштириш планини бор-йўғи 76 процент бажардилар. Денов райони эса 67 процент адо этди, холос. Областда сут соғиб олиш планлари бажарилаётган бўлса-да, бироқ ҳар бир сигирдан олинаётган сут миқдори жуда кам.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар чорвачиликни ривожлантирмоқ учун молларнинг зотини яхшилаш, мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш лозимлигини таъкидлаб ўтдилар. Ем-хашак жамғаришга етарли аҳамият берилмаётганлиги сабабли чорва маҳсулотларининг таннархи жуда баланд бўлиб қолмоқда ва кўпгина хўжаликларга зарар келтирмоқда.

Чорвачиликдаги жиддий хато ва камчиликларни тузатиш Сурхондарё область партия ташкилотининг олдидаги энг муҳим ва масъулиятли вазифаларидан бири эканлигини пленум қатнашчилари қайд қилдилар.

Шунингдек, пленумда Қашқадарё область ўзаро текшириш бригадасининг бошлиғи ўртоқ Ф. Р. Раҳмонов ҳам ўзаро текшириш якунлари ҳақида қисқача ахборот берди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов иштирок этди ва нутқ сўзлади. Пленум кун тартибида муҳокама қилинган масалалар юзасидан конкрет қарорлар қабул қилди.

А. ХАЛИЛОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

Жиззах сув омбори қурилишида М. Тошпўлатов бошлиқ механизаторлар бригадаси алоҳида намуна кўрсатиб меҳнат қилаётир. Смена топшириқларини бир ярим-икки ҳисса ортиғи билан адо этиб, сунъий денгизни барпо қилишга муносиб ҳисса қўшмоқда. Сув омбори қурилиб бўлгач, Мирзачўлнинг ғарбий қисмидаги 30 минг гектар янги ерни ўзлаштириш, 50 минг гектарга яқин яйловларни сув билан таъминлаш мумкин бўлади.

Д. УРИНБОСАРОВ.

●

Хўжа Алиқуловни Оҳангаронда танимайдиган киши йўқ. Оҳангарон кўмир разрезида экскаватор машинисти бўлиб ишлайди. 17 йилдан буён шу касбда меҳнат қилади. Ўтган йили пландан ташқари 50 эшелон кўмир қазиб чиқарди. Ҳозир механизаторлар бригадасига бошчилик қилмоқда. Машина қувватидан самарали фойдаланяпти. Узоғи билан икки соат-у қирқ минутда 12 вагонга кўмир юклади. Бу смена топшириғи 139 процент бажарилди, демакдир. 9 ойлик планни ҳозирнинг ўзидаёқ адо этиб қўйди.

М. ТУХТАСИНОВ.

Фото лавҳалар

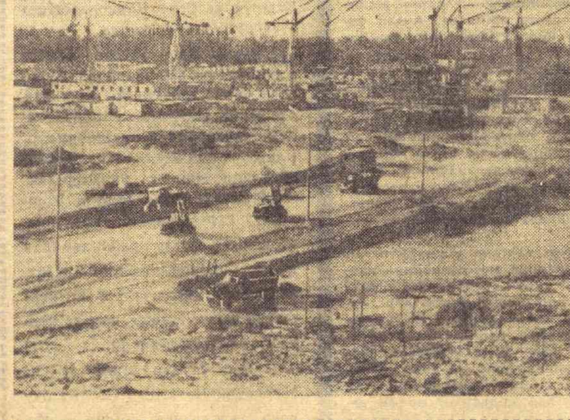

Юқоридаги суратда Львов шаҳридан келган ёш мутахассис — участка прораби Николай Яковлевич Киринни кўриб турибсиз. У Сергели йўлдош-шаҳарини бунёд этишда актив қатнашмоқда. Пастдаги суратдан шаҳримизда қурилиш ишлари авж олиб кетганлигини пайқаш қийин эмас.

Р. Жуманиёзов ва **В. Сваричевский** (ЎзТАГ) фотолари.

АҲД ВА ВАФО

Мамад Абдувалиев бу ерда қуёш яратаётган кишиларнинг бири. Умумий қуввати 1 миллион 800 минг киловатт бўладиган улкан нурхонани тиклашда муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

У ҳозир бетончилар бригадасига бошчилик қиляпти. Тошкент ГРЭСини бунёд этаётганлар станциянинг бешинчи энергоблокини муддатидан илгари қуриб тамомлаш ва фойдаланишга топширишга аҳд қилганлар. Кўп қатори Мамад Абдувалиев бригадасининг азаматлари ҳам аҳдларига яраша ишлашмоқда. Планга мувофиқ 5-энергоблок шу йилнинг декабрь ойида ишга туширилиши керак эди. Беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этишга бел боғлаган бинокор ва монтажчилар оширилган мажбуриятлар олишди. Мажбурият шараф билан бажарилмоқда. Улар энергоблокни сентябрь ойида фойдаланиш учун топшириш иштиёқида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётирлар.

Тошкент ГРЭСи иккинчи навбат қурилиши объектларида бўлган киши турли касб эгаларининг мардонавор меҳнат қилаётганликларига гувоҳ бўлади. Н. Киселев, В. Бризгалов, Л. Свентицкий ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари қозон агрегатларини монтаж қилишда энг юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. С. Глухов, И. Кенжаев, М. Ғофурбеков, А. Бердибоев каби қурувчи ва монтажчилар ҳар сменада планга қўшимча кўп иш бажармоқдалар.

ГРЭС қурилишига бутун мамлакат қарашяпти. Бу ерда Ватанимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келган 30 дан ортиқ миллат вакиллари қўлни-қўлга бериб меҳнат қилишмоқда. Москва ва Ленинград, Таганрог ва Киев шаҳарларида тайёрланган улкан турбина ва буғ қозонлари, қардош Латвия, Эстония, Украина корхоналари ишлаб чиқарган механизмлар нурхона умуртқасини ташкил этяпти десак муболаға бўлмас. Келтирилган ускуналар пешма-пеш монтаж қилинмоқда, ўрнатилмоқда.

Станция тўла қуввват билан ишлайдиган вақтлар узоқ эмас. Ўшанда у йилига 10 миллиард киловатт-соат энергия ҳосил қиладиган бўлади. Нурхона бунёдкорлари ўша кунларни тобора яқинлаштирмоқдалар. Бу йил 350 минг киловатт қувватга эга бўлган иккита блок энергия ишлаб чиқарадиган бўлади. Бинокор ва монтажчиларнинг шу кеча-кундуздаги ғайрат-шижоатини кўрган киши улар аҳдларига яраша меҳнат қилаётганликларига қаноат ҳосил қилади.

М. САИДОВ.
Тошкент ГРЭСи.

ТАСС АХБОРОТИ

„КОСМОС-123“

1966 йил 8 июлда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-123» учирилди.

Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

ХАРИДОР БИЛАН АЛОҚАНИНГ САМАРАСИ

«Қизил тонг» фирмаси Тошкентдаги янгича ишлаётган корхоналар орасида биринчисидир. Ўтган йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб, бу ерда планлаштириш, ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва истеъмолчилар билан ўзаро алоқалар ўзгартирилди. Бундан бир йил муқаддам фирма ходимларининг савдо вакиллари билан биринчи учрашуви бўлиб ўтган эди. Шунда пальто ва бошқа буюмларнинг 170 модели сотиш учун чиқарилди. Уларнинг фақат учдан бир қисмигина янги буюмлар эди. Фирма таклиф қилган ассортимент савдо ташкилотларини қаноатлантирмади ва улар бевосита алоқа қилиш учун шартномалар тузишдан бош тортдилар. Кўпгина фикрлар айтилди. Тикувчилар бу фикрларни ҳисобга олдилар.

Фирма иккинчи учрашувга кийим-кечакнинг 370 моделини тайёрлади. Уларнинг ярмидан кўпи янги моделлар эди. Натижа кутилганидан ҳам ошиб тушди. Одатдагидан беш миллион сўм кўп миқдордаги буюмга буюртма берилди.

Шу билан бирга, тез ҳал қилиниши лозим бўлган қатор масалалар юзага чиқди. Савдо ташкилотлари шартнома тузарканлар, фирмани оммавий равишда ишлаб чиқариладиган буюмлар сифати кўргазмага қўйилган намуналарга қараганда паст бўлмаслиги кераклиги тўғрисида огоҳлантирдилар. Бу талабни бажариш учун экспериментал, тайёрлов, бичиш цехлари кенгайтирилди, филиаллардаги тикиш потоклари реконструкция қилинди. Эскириб қолган ускуналар ўрнига 300 тадан кўпроқ янги ускуналар ўрнатилди. Ишчилар бир неча хил иш жараёнларини бажаришга ўргатилди, 600 киши бир неча касбни эгаллади.

Партия ва касаба союз ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил қилишни такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва безашга катта эътибор берадиган бўлиб қолдилар. Коллектив орасида фабрика маркаси шуҳрати учун мусобақа авж олиб кетди. Кўпгина цехлар талаб қилиниши биланоқ тайёр буюмларини топширадиган бўлиб қолдилар. Кийим-кечак товарлик тусини йўқотмаслиги учун фирма омборларига ва шаҳар магазинларига ихтисослаштирилган транспортда ташиладиган бўлди.

Ҳозир тикилаётган барча кийим-кечакларнинг 98,5 проценти биринчи сортга ўтмоқда. Сорт ошгани ҳисобига ўтган йили 15 минг сўм маблағ иқтисод қилинди. 1964 йилда истеъмолчилар буюмлар етказиб бериш муддатлари кечиктириб юборилгани ва ассортимент тўла бўлмагани учун «Қизил тонг» фирмасига 24 рекламация юбордилар ва фирма 2 минг сўм жарима тўлади, янгича ишлай бошлаган давр ичида эса рекламация ва жарималар деярли бўлмади.

Савдо ташкилотлари билан бевосита алоқалар маҳсулотни реализация қилишда ҳам ижобий натижалар берди. Ҳозир «Қизил тонг» буюмлари ҳеч қаерда тўхтаб қолмаётир. Уларга биргина Ўзбекистон эмас, балки Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистоннинг шаҳар ва қишлоқларида ҳам талаб зўр.

Олдин фирма янги буюмлар — сунъий теридан ва сув юқтирмайдиган газламалардан тикилган пальто, жун кўйлаклар ва бошқа буюмларни унча кўп бўлмаган миқдорда чиқара бошлади. Бу буюмлар харидорлар томонидан яхши баҳоланганига тўла ишонч ҳосил қилгандан кейин савдо ташкилотлари буюртмаларни кўпайтира бошладилар.

Ўтган йили фирма пландан ортиқча 171 минг сўм фойда олди. Кишиларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш учун яхши негизлар вужудга келмоқда. Инженер-техник ходимларнинг иш ҳақига нисбатан мукофотлар беришнинг максимал проценти анча ошди. Иккинчи ярим йилда инженер-техник ходимлар ва хизматчиларга олинган фойда ҳисобидан 25 минг сўм мукофот берилди.

— Мен Москвада партия XXIII съездида қатнашдим, — деб ҳикоя қилади партком секретари А. В. Ахманова. — Унда янги хўжалик ислоҳоти ва иқтисодий изланишларнинг аҳамияти алоҳида таъкидланди. Харидорлар билан бевосита алоқалар жуда яхши иш. Уни такомиллаштириш керак. Ҳозирча фирмамиз фақат Тошкентдаги учта йирик магазинга бевосита кийим-кечак етказиб беряпти. Маҳсулотнинг анча қисми олдингидек ҳамон улгуржи савдо базаси орқали реализация қилинаётир. Бу биз учун фойдали эмас. Фирманинг ўз магазинлари йўқ. Уларда савдо-сотиқ қилиш йўли билан бу масалани яна яхшироқ ўрганиш мумкин бўлар эди. Республика Савдо министрлиги кийим-кечак билан савдо қиладиган ихтисослашган магазинлар тармогини кенгайтириши керак. Бундай магазинларда харидор истаган размердаги ва ўз дидига лойиқ келадиган буюмни топиб олган бўлур эди.

Ҳозир бевосита алоқалар зинапояда турибди: ишлаб чиқариш — магазин. Савдо ходимлари фирмага фақат аҳолига манзур бўлаётган буюмларгагина буюртма бериш ҳуқуқига эга. Ўз навбатида улар ўз буюртмалари бўйича тайёрланган молларни тўла сотишга мажбурдирлар. Бу ўринда ҳар биримизнинг ҳуқуқларимиз ва ўзаро мажбуриятларимиз аниқ белгилаб қўйилган. Тикувчиларга газлама етказиб берадиган корхоналарга келганда иш тамоман бошқача. Бундай корхоналар 40 тадан ошади. Улар билан бевосита алоқалар ўрнатилмаган.

Айрим тўқимачилик фабрикалари сифати ўртача газламалар етказиб беряптилар. Фирма бундан зарар кўрмоқда. Ўтган йили тўқимачиларнинг нуқсони туфайли 3 минг пальтони иккинчи сортга ўтказишга тўғри келди. Газламаларнинг 12-14 проценти иккинчи ва учинчи сортлардан бўлмоқда. Улан-Удэ фабрикаси, Луганск комбинати ва бошқа айрим тўқимачилик корхоналари юбораётган газламаларнинг ярмига яқини ана шундайдир. Ўтган йили фирма таъминотчиларга материалларнинг сифати пастлиги учун 100 га яқин рекламация юборди. Аҳвол ҳали ҳам ўзгармаяпти.

Газламаларнинг ассортименти ҳам яхши эмас. Марғилон ипакчилик комбинати астарлик материалларни фақат 3-4 рангдагина чиқараётир. Москвадаги айрим корхоналар квартал давомида у ёки бу рангдаги газламаларни бир меъёрда юборишдан бош тортдилар. Ваҳолонки, савдо ташкилотлари шартномалар тузаркан, кийим-кечакларнинг бир меъёрда ва турли рангда етказиб берилишини талаб қилмоқдалар.

Кўриниб турибдики, ҳал қилинмаган масалалар ҳали ҳам оз эмас. Бироқ планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги методларига кўчишнинг мақсадга мувофиқ ва фойдали экани ҳаммага аён. Фақат маҳсулотни ишлаб чиқариш ва уни реализация қилишда иштирок этаётган барча звенолар бир меъёрда ишламоқлари керак. Жумладан, газламалар етказиб бераётган корхоналарга талабчанликни оширмоқ лозим.

Ҳаёт ва кундалик воқеалар ўз тузатишларини киритмоқда. 26 апрелнинг даҳшатли тонгги ва ундан кейинги бўлган ер ости силкинишлари «Қизил тонг»ни ҳам четлаб ўтгани йўқ. Бироқ корхона ишлаяпти, план бажариляпти, меҳнат боягидай жўш урмоқда.

И. МУҚИМОВ,
«ПРАВДА» мухбири.

Тошкент шаҳри.

(«Правда» газетасининг 1966 йил 8 июль сони).

Адабиёт саҳифаси

26 АПРЕЛЬ

ШУКРУЛЛО

(ДОСТОНДАН ПАРЧА)

I.

26 апрель. Тонг отар...
Тошкент ухлар эди ширин уйқуда.
Байрам яқин қолган,
Гуллар, хаёллар
Шу билан банд эди. Ҳаёт осуда.
Гўдаклар юзида майин табассум,
Салютлар гумбурин тинглагансимон.
Осмонда мушаклар порташи бир зум,
Тушига кирдими, нечундир шу он
Бирдан қийқирдилар...
Бу уйқумидан,
Ё шодлик кулгисин, бир қўрқувмидан,
Билмам маҳол эди.
Шундай ҳол эди.

II.

Оёқлар остида ер силкинарди,
Учиб тоқчалардан идиш синарди.
Шу муқаддас тупроқ, шу азим шаҳар,
Осма кўприк каби лопиллар эди.
Ер ости гумбурлаб дераза, томлар,
Жаҳли чиққан чолдек бобиллар эди.
Чўчиб силкинарди асрий чинорлар,
Қирғоққа сапчирди ариқлардан сув.
Патирлаб инларин тарк этиб қушлар,
Қоронғу осмонда соларди қий-чув.
[illegible]
[illegible]
Тинглаб турдилар.
Гўё қўймасди
Ўриндан силжишга шаҳрин ҳеч ёққа.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Шу лаҳза ҳаммамизнинг дили бир эди,
Гўё миллатларнинг тили бир эди.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
На олтин соатлар кўзга кўринар,
На амал, на гина, на бисот, палос.
Ҳовлига югуриб чиққан қўшнилар
«Ҳамма омонми» деб сўрарди холос.
Телефон жирингларкан қоронғу уйда
Жавоблар тез, қисқа — «мол-жон саломат»
Фақат телефон эмас, кўча-ю кўйда
Кимки югураркан, ҳаммада фақат:
Дўстларим тинчмикан, ёрмикан омон?
Ҳоким эди шу уй, шундай бир фикр.
Ваҳма-даҳшатларга солиб ғалаён.

Юлия ДРУНИНА

Ғолиб чиққан эди инсоний меҳр.

III.

26-апрель шундай тонг отди,
Онам ҳовлимизга солларди зеҳн,
Мизғиган келинни аста уйғотди.
Қўлида супурги, сўзлари сенинг:
«Келин, Тўхтасинга сув сепиб қўйинг,
Келин, Тўхтасинни супуринг тоза».
Онам бугун ерга шундай ном қўйиб,
Азиз фарзандига қилди таҳозо.
Эй азиз Тошкентим, лекин сен бугун
Боладек тўпалон қилдинг эрталаб.
Халқимиз ўз юртин севгани учун
Йўқ сендан нечмади.
Балки эрталаб
Тўхтасин қўйдилар сенинг номингни.
[illegible]
Сен табаррук ерсан,
Сенинг шонингни
Оналар шундай деб қилдилар эъзоз.

IV.

Ерни тутган эди гўё тўлғоқ,
Туғмоқчи бўлгандек янги бир шаҳар.
Афсус шаҳар эмас, обод уйлардан
Тупроқ тепа туғди шу кун илк саҳар.
Бу азиз уйлардан кимлар ўтмаган,
Деворда боболар исми бор эди.
Шу уйларда тўйлар, [illegible] кечган
Табаррук зотларнинг жисми бор эди.
Кимнингдир иргитди қабр тошини,
[illegible]
Нега силамади ер ҳам бошини,
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Бу ерга одамлар бўлмади дафн.
Зилзила ўзига асади мозор.
Эй она шаҳрим, [illegible] тупроқ,
[illegible]
[illegible]
Одам бор эканки, яшар, ер, олам.
Ана шундай бўлар келажак апрель.

7 июль. 1966 йил.

ТОШКЕНТГА

Шаҳарлар кўкларга учиб кетма-кет,
Қишлоқлар ёнганда, бўлганда кукун,
Ёдимда: сервиқор, қадимий Тошкент
Юлдуздай нур сочиб боққанди у кун.
У мушфиқ бир юлдуз эди, бу гап рост,
Сахийлик бобида эди ягона.
Энг оғир машаққат эзганда рўй-рост,
Аёллар, гўдаклар учун бошпана.
У кунлар уларга бердинг ҳарорат.
О, Тошкент, мумкинми унутмоқ тездан?
Сен ёққан меҳр ўти ўчмаса абад,
Камтарин ҳимматинг чиқарми эсдан?
Ҳа, шундай. Камтарин ҳимматинг билан
Гўёки айбдор эдинг бир қадар:
«Мен оддий шаҳарман, қаҳрамонмасман,
Бомбалар хавф солмас ҳар шому-саҳар.
Москва, Ленинград, Минск эмасман,
Фронтнинг ортиман, ўзимга хосман,
Бу ишда заррача айбдор эмасман».
... Тўсатдан Тошкентда туғилди хатар:
Бомбадай ёвуз куч ернинг остида.
Бу ер — жанг майдони, жангнинг
бошидир.
Бу ерда тахт-батахт беҳисоб аскар,
«Фронтнинг орқаси» бошқа кўп шаҳар.
... Одамлар қочишар остона ҳатлаб,
Ерлару, деворлар жонланган асно.
Гўёки ер чўкар чоклари чатнаб,
Бу гапим ҳақиқат, лоф эмас асло.
Не бўлди тупроғим? менинг тупроғим!
Жангларда эдинг-ку қалин ўртоғим!
Шиддаткор жанг қилиб,
Бомбадан қочиб,
Ер қучиб ётардик тўда ва тўда.
Бағрига оларди тупроқ ё балчиқ,
Бағрингда жимгина ётарди рота.
Жангчининг ҳомийси, эй содиқ тупроқ,
Сен мени ҳимоя қилгандинг кўпроқ!
Ўзинг-чи? Ярадор эдинг ғоятда,
Хандоқдан танларинг тилим ва тилим...
Энди-чи? Не бўлди? Силкинган пайтда
Тебранар дарахт, уй, йўқолар тиним.
Ер чўкар оёқдан қочгандай яна,
Лек шаҳар эмасдир ёлғиз-ягона.
Шамоллар хайқириб чалар ноғора,
Кўк байроқ сингари барглар ҳилпирар:
Уруш кунларидек бора ва бора
Поездлар Тошкентга кўпроқ югурар.
Поездлар югурар берай деб мадад.
Бу — юрак даъвати, бурч даъватидир.
Тошкентда Москва, Минск, Ленинград,
Волгаю, Днепр, Енисей, Амур.
Хотиржам виқори билан буюкроқ
Кўнглини мос этиб жасоратига,
Афсона улароқ бу жангчи тупроқ
Қаҳрамон шаҳарлар қардоши бўлиб,
Мард турар. Офарин матонатига!

А. Абдураззоқ таржимаси.
«ПРАВДА», 8 июль.

ЁҚУТ КЎЗЛИ УЗУК

ҲИКОЯ

Укасининг кўз ёши кўнглида бўрон кўтариб, ўзини қўйгани жой топа олмади. Орқасини тўлдириб турган қалин сочлари худди бўғаётгандай уларни чангаллади. Бир тутамини эса алам ичида узиб юборгудай тишлади. «Хўш, нима қилай? Нима қилай?»...

... Рустам ҳовлисида ўсган атиргулнинг бир донасини айвондаги қалин кўрпачага ўтирган ойбалдоқли аёлнинг чеккасида кўриб ўпкаси тўлди. Бу хотин эрта бириси куни атиргул билан бирга унинг опасини ҳам олиб кетажагини дарров тушунди. Зил-замбил туюлган папкасини очиқ деразадан дарсхонасига улоқтирди. Бўйнидаги галстук нафас олишини қийинлаштираётгандай ечиб ташлади. Олазарак кўзлари опасини қидирди, аммо топа олмади. Ошхонада алланарса тақиллаганини эшитгач, ўша ёққа талпинди. Рустам ошхона остонасига қадам босди-ю, Ҳаловатнинг тер босган юзларига жовдираб қараб қолди. Лаблари ўз-ўзидан бурилди.

— Жон опа, у хотинлар келмасин. Сизни олиб кетиб қолишади.

Рустам ҳўнграб юборди. Ҳаловатнинг юраги бутунлай эзилди. Укасига ачиниб, шу аёлларнинг яна келишига розилик бергани учун ўзини калтаклагиси келди.

— Мен... Ҳеч кимга... Ҳеч кимга... Мана ҳозир... ҳозир айтаман. Улар бошқа келмайди... келмайди. Бахтимга онамдан қолган ёлғиз ёдгорлигим, сен омон бўлсанг, бас.

У Рустамни бағридан бўшатиб, талвасада ҳовлига чиқди. Сира тортинмай аёллар олдига борди. Расм-русмни ҳам унутиб деди:

— Бошқа келманглар, Собиржон мени кечирсинлар...

«... Нима қилай? Жавобларини бердим. Энди бизни боғлайдиган ип ҳам йўқ. Майли, ишқ азобида ўртанай, лекин укамнинг азоб чекишини кўрмасам бўлгани. Вой, ўлай, унинг ҳоли нима кечдийкин? Кечаси билан ухламади». Ҳаловат иш жойини нари-бери эпақага келтирди-да, дугоналарига ҳам қарамай, ўзи кетди. Учиб келаётган троллейбусга етаман деб бор кучи билан чопди. Бир оёғини қўйган ҳам эдики, троллейбус силкиниб жойидан қўзғолди. Қиз вужуди зириллади. Оз бўлмаса! — бир азамат қўл унга қалқон бўлиб қолди. Ҳаловат нафасини ростлагач, ҳалоскорига миннатдорчилик билдириб ўгирилган эди... Тўфонга дуч келган боладек боши чайқалди. Йигитнинг ҳаллослаб олаётган нафаси унинг юзига баҳор шабадасидай ёқимли урилди. Бошидаги кулфатлар киприк қоқиш муддати ичида унутилиб, кўзлари хумор қалқиди. Ҳаловат ҳисларга яна ўз измини бериб қўяётганини сезиб гавдасини ундан тортиб олди ва одамлар орасига суқилди. «Сира-сира! — Тез тушиб кетиш керак! Тез! Вақтни ўтказма... Бунча секин ҳайдамаса... Хайрият!»

Троллейбус тўхташи билан орқасидан Собир қувиб келишидан безовталаниб одамларни турта-турта тушиб кетди.

— Ҳаловат!

Ҳаловат таниш овоздан тўхташини ҳам, тўхтамаслигини ҳам билмади.

— Ҳаловат! — Яна қайта эшитилди орқа томондан бу овоз. Қиз ортиқ юролмади. Тўхтади. Собир унга етиб олиб, аввалги учрашувларидай ташналик билан боқди. Ҳаловатнинг ошно кўзларида на бегонасираш ва на йўқотилган меҳрни кўра олди. Ҳаммаси аввалгидай, ёнбошларида шўхчан оқаётган сув каби покиза эди. Оппоқ юзларидаги олов тафти унинг юрагига ҳамон ҳарорат берарди. Ҳаловат ҳам энтикиб-энтикиб бошини қуйи солди. Ўзини қўлга олиб кечирим сўради-да, яна йўлида давом эта бошлади. Шундагина Собир холаси айтиб келган гапнинг ростлигига ишонди. Ҳаловатнинг йўлини тўсиб, тирсакларидан маҳкам тутди ва титроқ товуш билан сўради?

— Нега ундай жавоб бердингиз?

Ҳаловат йигитни жавоби билан ортиқ зорлантирмади.

— Бошқа иложим йўқ. Иложим йўқ, — деди бошини ердан кўтара олмай.

— Қулоқларимга ишонмайман!

— Ишонаверинг.

— Мени кўп қийнаманг, нима гап ўзи?

Ҳаловат ўзининг энг яқин ва айни вақтда ундан узоқлашиши лозим бўлган кишисидан юрак сирини яшира олмади:

— Укам учун мен ҳам онаман, ҳам ота! Уни ёлғиз қолдиролмайман.

— Бизникида яшайди, ёки мен сизларникига... — деди шошиб Собир. Ҳаловат унинг гапини бўлди.

— Йўқ, Собиржон ака, ҳаммамиз ўз уйимизда яшайлик. Ҳозирча энг яхшиси шу. Сизнинг ҳам онангиз борлар. Мен сизни уларнинг бағридан юлиб кетолмайман. Ўзим эса укамнинг бағридан. Онам ўтган ҳовлини чироқсиз қолдирмайман.

— Ҳаловат, ҳар иккаламиз ҳам ҳаяжондамиз. Эртага бафуржа гаплашсак.

— Йўқ, йўқ, энди кўришмайлик. Онангиз бечора қариб қолганлар, уларга хизмат қилишни қанчалик орзу қилмай... улар тезроқ келин кўрсинлар. Ким билан бўлсангиз ҳам бахт тилайман, — Ҳаловат Собирга сўнгги марта қўлини узатди. Собир қизнинг юзини ювиб тушаётган ёшларни артди-да, икки кўзидан оҳиста ўпди. Ҳаловат ишқ гирдобида яна бир оз маст бўлиб турди. Бирдан миясида чақмоқ чақилди. Бу чақмоқ орасидан укасининг ўксиниқ билан йиғлаганини эшитгандай бўлди. У ўша заҳотиёқ севги хиёбонидан ўзини мажбуран олиб чиқа бошлади. Лекин бу хиёбондан мажнунига ҳадя қолдиришни жуда-жуда истарди. У қўлидаги ёқут кўзли узугини олиб Собирнинг чап жимжилоғига солиб қўйди.

— Агар тўйингиз бўлса, никоҳ кечангиз келиннинг қўлига тақиб қўйинг, — Ҳаловат шундай деди-ю, ярим беҳуш ҳолда трамвай тўхташ жойига югурди.

Уйида эса олма тагидаги каравотда ётган укасининг ранги таг-тагидан сарғайиб кетганини кўриб ўзининг тўғри иш қилганига ишонгиси келди. Унинг тепасига бориб энди гапирмоқчи бўлиб турганди, эшик устма-уст қоқилди. Бирон даҳшатли ҳодиса юз бераётгандек Ҳаловатнинг юраги ўйнаб кетди. Йўлакка боришини ҳам, бормаслигини ҳам билмай укасининг қўлини маҳкам қучди. Эшик яна тақиллади. Рустам ўрнидан қўзғолай деганда Ҳаловат қўймади. Биров тўсатдан «ваҳ», деб юборадигандай чўчиб-чўчиб йўлакка борди ва эшикни қиялаб очди. Очди-ю, танасида жони қолмади. Қаршисида офтобда пишиб кетганидан оқ куйлагининг олд тугмаларини ечган, қўлидаги қора кўзойнагини синдириб юборай деб Собир турарди. Ҳалавот оғзини ҳам очолмади.

— Рухсат этсангиз, уйингизга кирсам, — деди бошини бир оз эгиб Собир. — Ҳаловат беихтиёр йўл бўшатди. Йигит шахд билан ичкари кирди. Одеялга ўралиб жунжикиб ўтирган ўн икки, ўн уч ёшлар чамасидаги ушоққина болага кўзи тушиб, тўғри унинг олдига борди. Сўрашиб, қўлини чўзди. Рустам алланима деб ғулдиради. Кечаги аёлларни юбортирган йигит шу эканини дарров билиб, тўнини тескари кийди. Собир у билан гаплашишга ҳар қанча уринмасин, лом деб на оғзини очди ва на қовоғини.

Йигит аланга ичида чиқиб кетди. Рустам опасини ўғирлаб кетмоқчи бўлган ўша йигитга нафрат билан қараб қолди. Сўнгра сакраб каравотдан тушди. Оёғига нарса илмай ҳушсиз турган опасига отилди. Бориб унинг этакларини қучди. Гангиб қолган Ҳаловат бир пас телбаларча индамай қолди. Кейин энгашиб укасининг қаддини кўтарди. Шу тоб кўзи унинг оёқларига тушди.

— Вой, ўлай, нега яланг оёқсан? Шамоллаб қоласан! — у укасини кўтариб, каравотига олиб келди.

Ўшандан бери Ер Қуёш атрофини неча бор айланиб чиқди. Неча бор Ҳаловат Собир билан юзма-юз учрашиб қолди. Неча бор улар бир-бирларига таъзим қилиб ўтиб кетдилар. Неча бор бир-бирларининг орқаларидан қараб қолдилар. Бу орада Рустам ҳам студент бўлиб олди. Аммо у, опасининг чеккасига тушган оқидан, қоши устида пайдо бўлган чизиқчалардан тамоман хабарсиз эди.

Ҳаловат ишдан тўғри бозорга ўтди. Рўзғорга керакли нарсаларни харжлаб, икки тўрни тўлдирди. Янги очилган магазинга кирса худди Рустамга лойиқ кўйлак сотиляпти. Уни ҳам олволди. Яна юрса, димоғига қовурилган балиқ ҳиди урилди «Ҳа демай келиб қолади, тансиқроқ, зора мириқиб еса», деб ундан ҳам олди. «На мунча бугун одамлар кўп-а, товба, тезроқ юргани қўйишмайди. Булар укамнинг туғилган куни эканини қаердан билишсин... Битта чатоқ иш қилибман-да, ўртоқларингни олиб кела қол, десам бўларкан. Ўзи ҳам индамабди. Уринмасинлар деб ўйлаганми», уни болли хаёллар катта йўлга олиб чиқдилар. «Битта-яримта машинада кета қолай, укам келса, кўзи тўрт бўлиб ўтиради», деб эндигина ўйлаганди ҳамки, стадиондан гуруллаб одамлар чиқиб қолишди. Улардан тезроқ ўтаман, деса бўлмади, оқим ичига тушиб кетаверди. Бундай қараса, не укаси-ку, ёнида атлас кўйлакли хушрўйгина қиз. Опанинг қалби бирдан гуллаб очилди.

— Рустамжон!

Рустам билан қиз дарров орқаларига қарашди. Қизнинг тиниқ жамолини кўриб Ҳаловатнинг юзидан нур ёғилди. Қадамини тезлаштириб уларга етиб олди. Қўлидаги тўрини апил-тапил ерга қўйиб, қизчага қўл узатди. Қиз Ҳаловатнинг қалбида учқунланган оташ меҳрни сезмай зўрға қўлининг учини берди ва Рустамга бу ким, дегандек бурнини жийириб қаради.

— Яхшимисиз синглим!

— Раҳмат — Негадир қиз Рустамнинг костюмидан тортиб қўйди.

Кетма-кет ўтаётган одамлар гапнигапга қовуштирмаганидан Ҳаловат четроққа ўтиб гаплашишни таклиф қилди.

— Пожалуйста, — деди қиз.

Ҳаловат тўрларини энгашиб қўлига олгунча, Рустам ва ёнидаги қиз одамлар орасига кириб кетишган эди. Ҳаловат «улар кутиб туришгандир» деб атрофга қаради. Тез-тез юриб четга чиқди. Лекин уларни тополмади. Такси 20 метрча нарида тўхтади ва... қизининг қўлини ушлаб олган Рустам машина томон чопа бошлади. Такси эшиги очилиб аввал қиз, сўнгра Рустам чиқиб олишди. Машина яна йўлга шўнғиди. Буни кўрди-ю, Ҳаловат мияси тўсатдан зирқиради. Бояги севинчини, бояги руҳини, бояги табассумини ва ҳатто юрагининг бир қисмини олиб қочган такси орқасидан қараб қолганича бўшашиб кетди. дарахтга суянганича сирғалиб, чўккалаб қолди. Қулоқлари шанғиллаб, кўз олди қоронғулашди... Қуриб қолган лабига муздек нарса теккандагина ўзига бир оз кела бошлади. Аввалига хира кўринган стакандан бир қултум сув ичди. Бирдан стаканни тутиб турган бармоқларга кўзи тушди. Собирнинг бармоқларида у тақдим қилган ёқут кўзли узук порлаб турарди.

Яйра САЪДУЛЛАЕВА.

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

ҲАЁТИЙ АСАРЛАР

«Тунги чақмоқлар» тарихий қиссаси — шоир ва адиб Мирмуҳсиннинг тўпламидаги йирик асар бўлиб, бунда муаллиф адабиётимизда кам ишланган, аммо мураккаб ва актуал мавзу — ўлкамизнинг, аниқроғи, Тошкентнинг Россияга қўшилиши масаласини қаламга олади. Бу тарихий жараён, албатта қонсиз, шовқин-суронсиз, жўнгина юз бермаган. Ҳоким табақалар, инглиз корчалонларига Ватанни ҳадя қилишга тайёр турган сотқинлар бунга тиш-тирноқлари билан қаршилик кўрсатганлар, аммо «бекларнинг ўзаро жанжалларидан, хонлик ва бекликлар ўртасидаги низо ва беҳуда машмашалардан — «мамлакатнинг юз тубан хароб қилиниши»дан беҳад эзилган, жабр-зулмдан сабр косаси тўлиб-тошган меҳнаткаш халқ оммаси, илғор фикрли зиёлилар «юртдаги қирғинларни тугатмоқ, тараққиётга юз тутмоқ учун Русия билан... қўшилмоқ айни муддао»дир деган хулосага келади. Ҳатто халқнинг илғор қатламлари бу ишга ўз хайрихоҳликларини амалда кўрсатишга ҳам интилади (Абдуваҳоб Шоший ва Тўрахон Зайбухон ўғлининг Тошкентни Русия тобелигига қабул қилиш ҳақидаги хуфия илтимоснома — ҳужжатни Петербургга етказиш, кулол Мирҳайдар бошлиқ оломоннинг қуршовдаги Тошкент дарвозасини рус аскарларига очиш йўлидаги ҳатти-ҳаракатлари...) Ўрта Осиёнинг Россияга қўшилиши тарихий зарурат туфайли юз берди ва бу воқеа халқимиз тарихида прогрессив ҳодиса бўлди. Мана шу идея асарнинг образлар системасига, бадиий тўқимасига сингдирилиб юборилган.

Асар қаҳрамонларининг кўпчилиги ўз қиёфасига, мавқеига ва характерига эга. Абдуваҳоб Шоший кўпни кўрган донишманд киши, тараққийпарвар зиёли, нозик таъб шоирлиги, Мирҳайдар меҳнаткаш, софдил, ҳақгўй, курашувчанлиги билан, ўн саккиз йил зиндон азобини чекса-да Худоёрхонни дуо қилувчи сарроф чол ўз соддалиги, гўллиги билан ўқувчи эътиборини тортса, Алимқули бек ўта айёрлиги, зулмпешалиги, Нуриддинбек эса бемеҳр, шафқатсиз, қабиҳ, қотиллиги билан киши қалбида нафрат туғёнини кўтаради.

Кулол Мирҳайдар образи қиссанинг ғоявий-композицион марказини ташкил этади. Муаллиф Мирҳайдар характерида, онг-тушунчасида, дунёқарашида юз бераётган ўсиш-ўзгаришни — эволюцияни атрофлича далиллаш орқали унинг барча ҳатти-ҳаракатига, қилиқ-одатига, ахлоқ, одобига ўқувчини ишонтиради, унга нисбатан кучли симпатия қўзғайди.

Русия билан бирлашишга, рус халқи билан дўстлашишга бўлган интилиш — меҳнат аҳлининг хайрихоҳлиги мана шундай ёрқин эпизодларда, Мирҳайдарларнинг ҳаракатларида ўз ифодасини топган.

Ёзувчи повестда ҳаётнинг бутун мураккабликларини, даврнинг зиддиятларини кўрсатишга ҳаракат қилган. Унда амалдорлар, бойлар, беклар, хонлар ўртасидаги ички зиддият ҳам, эксплуататорлар билан эзилувчилар орасидаги кескин синфий қарама-қаршиликлар ҳам маълум даражада ўз ифодасини топган. Асар конфликти мана шундай ҳаётий зиддиятлар заминига қурилган.

«Тунги чақмоқлар»да баъзи қусурлар ҳам йўқ эмас. Масалан, Мирсаид билан Назира ўртасидаги севги чизиғи ғоятда хира ва схематик бўлиб қолган. Назира образи ўз интиҳосига етмагани — ҳатто у бўлажак қайнотаси Мирҳайдарни зиндондан қутқазишга ёрдамлашиш учун ўз бисотидаги олтин узугини Мирсаидга келтириб бериш учунгина асарга киритилгандек бўлиб қолган.

Мирмуҳсин ижодида хорижий Шарқ темаси ҳам салмоқли ўрин тутади. Адибнинг шу мавзудаги асарлари ўзининг жозибадорлиги, сюжет ва композициясининг ихчам ҳам пухталиги, чуқур драматизм билан суғорилганлиги, ёрқин характерларга бойлиги, араб миллий колоритининг берилганлиги, гўзал табиат манзараларининг бўртиб туриши, тилининг жонли ва ширалилиги билан китобхон диққатини ўзига тортади.

«Тунги чақмоқлар» тўпламига кирган яна бир туркум ҳикоялар совет воқелигига бағишланган. Китобдан адибнинг қатор сатирик ва юмористик асарлари ҳам жой олган. Тўпламга киритилган «Ғурбатдаги одам» ва «Искандария кўрфази» асарлари китобхонга қисса сифатида тақдим қилинган.

«Тунги чақмоқлар»га киритилган қисса ва ҳикоялар (уларда йўл қўйилган ҳар хил характердаги нуқсонлардан қатъи назар) талантли адиб Мирмуҳсин ижодининг кун сайин ўсиб-юксалиб бораётганлигидан, адабиётимиз равнақига сидқидил ҳисса қўшаётганлигидан гувоҳлик беради. Улар адабиёт шинавандаларига маънавий озиқ, эстетик завқ бера олади.

Т. БОБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтининг илмий ходими.

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ БАЛИҚЧИЛАР КУНИ

ЖОНЛИ ОЛТИН

Ўзбекистонда тирик олтин ҳам бор. Балиқчилик йил сайин юксалиб бормоқда. Аҳолига кўплаб хилма-хил балиқ маҳсулотлари етказиб бераётган балиқ хўжаликларини тирик олтин кони дейиш одат тусига кириб қолди. Ҳа, республикамиз балиқчилигида етти йилликда улкан ўзгаришлар юз берди. Балиқ овлашда қўлланиладиган транспорт воситалари деярли икки баравар кўпайди. Кўпроқ эҳтиёж сезилаётган совутилган, музлатилган ва тирик балиқлар тайёрлаб бериш анча ортди. 1959 йилдагига қараганда бундай маҳсулотлар тайёрлаш 3,3 баравар кўпайганлиги фикримизнинг далилидир.

КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган республикамиз балиқ саноати ва балиқ овлаш хўжаликларининг меҳнаткашлари ишлаб чиқаришда янгидан-янги меҳнат зафарларини қўлга киритмоқдалар. Республика балиқчилари бу йил 154 минг центнер тирик олтин овлашлари керак. Корхоналарда ва ҳовузларда 11 минг центнер балиқ етиштирилиши кўзда тутилган. Балиқчилар шунингдек ички резервларни ишга солиш йўли билан планга қўшимча 1295 центнер балиқ овлаш мажбуриятини олганлар.

Олинган мажбуриятлар қандай бажарилмоқда? Ўтган ярим йилда бошқарма хўжаликларида 80 минг центнердан ортиқ балиқ овлаб топширилди. Орол денгизи балиқ овланадиган асосий манба ҳисобланади. Республикада етиштириладиган балиқнинг 95,2 проценти шу ердан овланади. Кўл, дарё, сув омборларида балиқ етиштиришни кўпайтириш ва бундай сув ҳавзаларидан шу мақсадда самарали фойдаланишни назарда тутиб, республика балиқ хўжалиги бошқармаси 1964 йилда қўшимча равишда областларда тўртта балиқ хўжалиги ташкил этди. Уларда ўтган йилнинг ўзида 2770 центнер балиқ етиштирилди. Шундай қилиб, 1964 йилда кичик сув ҳавзаларида ҳаммаси бўлиб 5900 центнер балиқ овланган бўлса, бу йил 7500 центнерга етказилади.

Беш йилликнинг биринчи йили топшириқлари муваффақиятли бажарилаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Шу йил биринчи кварталидаги юксак техника-иқтисодий кўрсаткичлари учун Мўйноқ балиқ консерва заводи коллективи Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини ва пул мукофотини олишга сазовор бўлди. Порлатов балиқ заводи коллективи иккинчи даражали пул мукофоти олишга эришди. Каттақўрғон ва Сурхондарё балиқ хўжаликлари ҳам яхши ишламоқдалар. Мўйноқ районидаги «Память Ленина», «Октябрь 40 йиллиги» колхозлари беш ойдаёқ ярим йиллик планни адо этиб қўйдилар. 1 июлгача бу хўжаликлар планга қўшимча равишда 3000 центнер балиқ овлаб топширдилар.

Ана шу рақамлар салмоғидан равшан бўлиб турибдики, республикамиз балиқчилари ўз байрамларини меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан нишонлашга аҳд қилиб, ваъдаларига вафо қилдилар. 270 дан ортиқ киши етти йиллик планини 2,3 баравар адо этган эди. Мотофелюга капитани В. Чурков Мўйноқ балиқ заводида биринчи бўлиб етти йилликка мўлжалланган топшириқни 146 процент бажарди. Порлатов заводининг балиқчиси М. Ережепов ва бошқа жуда кўп ўртоқлар социалистик мажбуриятларини шараф билан бажаришда бошқаларга ибрат намуналарини кўрсатаётирлар. Қашқадарё хўжалигининг балиқчиси М. Елистратов, Ф. Загуройко, Дамачи хўжалигининг балиқчиси оға-ини Ҳожимурод ва Султонмурод Асқаровлар ҳар гектар «яшил қўриқ»дан 14-17 центнер балиқ етиштиришга эришдилар. Бундай ишлаб чиқариш илғорларини республика балиқ хўжаликлари ва корхоналарида жуда кўплаб учратиш мумкин. Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, СССР Олий Советининг депутатлари, Ленин орденли, Меҳнат Қизил Байроқ орденли, «Ҳурмат белгиси» орденли балиқчилар ҳам борлиги билан фахрланамиз.

Орол денгизи ҳавзасида республика балиқ саноатининг асосий базаси жойлашган. Бу ерда кейинги йилларда кўпгина гидрогеология ўзгаришлари рўй бердики, натижада балиқ овлаш камайиб кетди. Амударё ва Сирдарё сувининг тартибга солиниши оқибатида денгиз сувининг сатҳи 1,2 метр пасайди. Балиқ овланадиган асосий майдонлар 6300 квадрат метр қисқарди. Бу эса барча балиқ овлаш майдонларининг 70 процентини ташкил қилади. Орол денгизида балиқ запасларини кўпайтириш мақсадида республика ҳукумати ва СССР Балиқ хўжалиги министрлиги 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган йирик тадбирларни ишлаб чиқди. Ана шу тадбирларни амалга ошириш учун қарийб 5 миллион сўмлик иш бажарилади.

Республика балиқ саноати ходимлари 1966 йилнинг биринчи ярми учун белгиланган топшириқларни бажаришда қувончли ютуқларга эришди. Совутилган балиқ маҳсулотлари ишлаб чиқариш плани 160 процент, музлатилган маҳсулотлар ишлаб чиқариш плани 112 процент бажарилди.

1966 — 1970 йилларда республика балиқ саноатини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган бошқа тадбирлар ҳам кўрилади. Шулардан бири мавжуд кўл, сув омборлари, ҳовузлардан оқилона фойдаланиш, барча областларда яна шундай хўжаликлар ташкил қилиш масаласидир. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 45 минг гектар майдонга эга бўлган кўллар, 22 минг гектар майдонга эга бўлган сув омборлари бор. Ана шу ҳавзаларда муҳим мелиоратив тадбирларни амалга ошириш, балиқ урчитишни ташкил қилиш, балиқларни иқлимлаштириш, сув ҳавзаларини тозалаш йўли билан 1970 йилда 10 минг центнер балиқ етиштириш мўлжалланмоқда.

Ю. АМИНОВ,
Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи.

ОРОЛ ТЎЛҚИНЛАРИДА

Жанубий Оролдаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози балиқчилари бизни балиқ овланаётган участкага таклиф қилишди. Шу куни эрталаб денгиз этагига барвақт етиб келдик. Катерда Пиченко участкасига қараб йўл олдик. Ҳаммаёқ жимжит. Шамол йўқ. Балиқчилар учун энг қулай кун. Катер денгиз ичкарисига кириб кетяпти.

Мўйноқ ярим ороли узоқ-узоқларда қолиб кетди. Денгиз қирғоқлари кўзга чалинмай қолди. Соат 12 га яқин балиқчилар ёнига етиб келдик. Бу ерда иш жуда қизғин. Балиқчиларнинг диққат-эътибори бугун нечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ балиқ овлаш ва уни давлатга топширишга қаратилган.

Балиқчилар уйларига қайтиб келмасдан, ўн-ўн беш кунлаб денгиз ичкарисида балиқ овлашади. Уларнинг яхши яшаши ва унумли ишлаши учун шарт-шароитлар яратилган. Овланган балиқларни қабул қилиш учун денгиз ичкарисида махсус қабул пунктлари ташкил қилинган. Улар самоходлардан иборат. Бу ерда Астрахан самоходларида овланган балиқлар қабул қилиняпти. Ана шу қабул пунктига биринчи бўлиб шу колхознинг донгдор балиқчиси, 115-мотофелюганинг капитани Боқи Шаддинов етиб келди. Шу куни бу бригада 1 центнер ўрнига 1,7 центнер балиқ топшириб, кунлик нормасини 170 процент бажарди.

— Ота касбимиз балиқчилик, — деди Б. Шаддинов, — 17 ёшимдан балиқ овлаяпман. Шу мотофелюгада эса ўн йилдан бери капитанман.

— Балиқчилар кунига қандай совғалар тайёрладингиз?

— Олти ойда 290 центнер ўрнига 520 центнер балиқ овланди. Июнь ойида эса 34 центнер ўрнига 70 центнер балиқ овлаб топширдик. Шу кунда асосан усач, лаққа, лешь оляпмиз. Шу ойда 30 центнер балиқ овлашимиз керак. Кунига 1,8-2 центнердан балиқ тутяпмиз.

Капитанлардан Б. Дўсимбетов, У. Есемуродов, У. Есберганов ўртоқларнинг ҳар бири 2,7-3 центнердан балиқ топшириб, юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Овланган балиқларни қабул қилаётган Ботирбой Бекмуродов ҳар 2 соатда 21 центнер балиқ қабул қилаётганини айтди.

— Яна 10 центнерча балиқ қабул қилишимиз мумкин. Чунки ҳали овланган балиқларни топширмаган кема-мотофелюгалар бор, — деди у.

— Колхоз меҳнаткашлари балиқчилар кунини муносиб туҳфалар билан кутиб олдилар. Ўтган ярим йилда 9 минг 500 центнер ўрнига 11 минг 166 центнер балиқ овланди. Июль ойининг биринчи ўн кунлиги топшириғи 137 процент бажарилди.

Колхознинг моҳир балиқчилари беш йилликнинг биринчи йилида 18 минг центнер балиқ овлаш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилганлар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

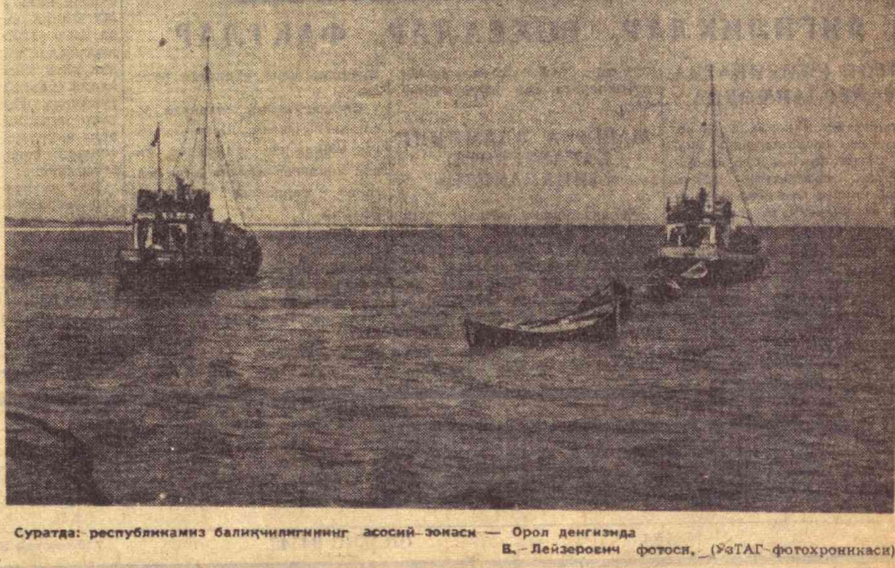

Суратда: республикамиз балиқчилигининг асосий зонаси — Орол денгизида.
В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ-фотохроникаси).

Футбол. «ОЛТИН МАЪБУДА» КИМГА НАСИБ ҚИЛАДИ?

Альфредо ди Стефано!

Бу ном неча юз минглаб футбол ишқибозларига таниш. Бу, неча марталаб Испания командаси составида майдонга тушиб, қанчадан-қанча ҳимоячилар ва дарвозабонларнинг юрагига ғулғула солган ди Стефано!

Навбатдаги жаҳон чемпионатида яна шу ажойиб футболчини, моҳир ҳужумчини, футбол оламига донг таратган спортчини кўрамиз. Ҳа, кўрамиз-у, аммо...

Альфредо ди Стефано Лондон аэропортига келиб тушиши билан қизиқ интервью берди:

— Ажабланманг, — деди машҳур футболчи. — Мен Англияга спортчи сифатида эмас, балки Испания телеграф агентлигининг махсус мухбири сифатида келдим. [illegible]

[illegible]

Ҳар ҳолда футбол федерацияси чемпионатнинг тартибли ўтишига бутун кучини сарфламоқда. [illegible]

[illegible]

Воси МАҲКАМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг футбол обзорчиси.

Турли мамлакатларда

ДОДД ИШИНИ НЕГА БОСТИ-БОСТИ ҚИЛИШЯПТИ?

Қўшма Штатлар сенатининг ахлоқ-одоб масалалари бўйича комиссиясида сенатор-демократ Томас Додднинг иши бир неча кун муҳокама қилинди. У порахўрликда ва Ғарбий Германия монополиялари билан енг ичида алоқа қилганликда айбланган.

Комиссия аъзолари ўз ҳамкасбларининг ахлоқига доир барча масалаларни аниқлашга жуда ҳам ҳаракат қилди, деб айтиш қийин. Бироқ, ахлоқ-одоб масалалари бўйича комиссия томонидан ўтказилган бир неча оммавий йиғилишларнинг ўзиёқ Додд иши муносабати билан кўтарилган жанжалнинг янада янги тус олиши учун етарли бўлиб қолди.

Додд секретариатидаги собиқ ёрдамчилар гувоҳлар сифатида сўзга чиқарканлар, у Бонн саноати хўжайинларининг агенти — вашингтонлик лоббист Жулиус Клейн билан жуда яқин алоқада бўлганлигини ишонарли далиллар билан исботлаб бердилар.

Маълум бўлишича, 1964 йилда, сенатда гражданлик ҳуқуқлари тўғрисидаги қонун муҳокама қилинаётган пайтда мажлис раиси вазифасини бажараётган Додд кутилмаганда Капитолийдан чиқиб кетди ва Клейннинг ишларини йўлга қўйиш учун Ғарбий Германияга борди. У ўз саёҳатини сенатнинг расмий командировкаси сифатида расмийлаштирди.

Бундай қараганда Додд ишида мавҳум саҳифалар қолмаганга ўхшайди. Сенаторни оқлайдиган ҳеч қандай далил йўқ. Бироқ, амалда-чи?

Томас Додд комиссия йиғилишида сўзга чиқишни талаб қилди ва ўзига қўйилаётган барча айбларни мутлақо рад этди. У ҳатто фактлар олдида ўзининг шарманда бўлиб қолишидан ҳам қўрқмади.

Ҳатто Вашингтон сиёсатхонасининг дидига кўникиб қолган ва Додд ишига ҳозиргача менсимасдан қараб келган Америка шарҳловчилари бундай зўравонликни кўриб хайрон бўлиб қолдилар. Матбуот Доддни ёқлаб чиқаётганларни кўрсатиб беришга мажбур бўлди. Маълум бўлишича, сенатор ҳукумат доирасидаги кишилар билан жуда кенг алоқа боғлаган экан.

Додднинг шовқин-суронга сабабчи бўлган ва Бонн агенти Клейннинг иши билан Ғарбий Германияга қилган саёҳатини АҚШ вице-президенти Хэмфри тасдиқлабди.

Додднинг иши бундан ҳам кучлироқ жанжалга айланиб кетиши ҳеч гап эмас. Бу ишдан Вашингтоннинг энг юқори мансабдаги арбоблари ҳам қуруқ чиқа олмай қолишлари мумкин.

Шунинг учун ҳам ахлоқ-одоб масалалари бўйича сенат комиссиясининг аъзолари ноқулай аҳволга тушиб қолдилар. Порахўр ва енг ичида иш юритаётган одамнинг зўравонликларига қақшатқич зарба бериш ўрнига комиссия Додд ишини тўғридан-тўғри бости-бости қилиб қўйишга ҳаракат қилмоқда. Вашингтонда ана шу иш бўйича текшириш ишлари тўхтатилгани ва комиссия ўз мажлисларини номаълум муддатга кечиктирганлиги эълон қилинди.

А. ДРУЖИНИН.

Нью-Йорк.

(АПН-Радио).

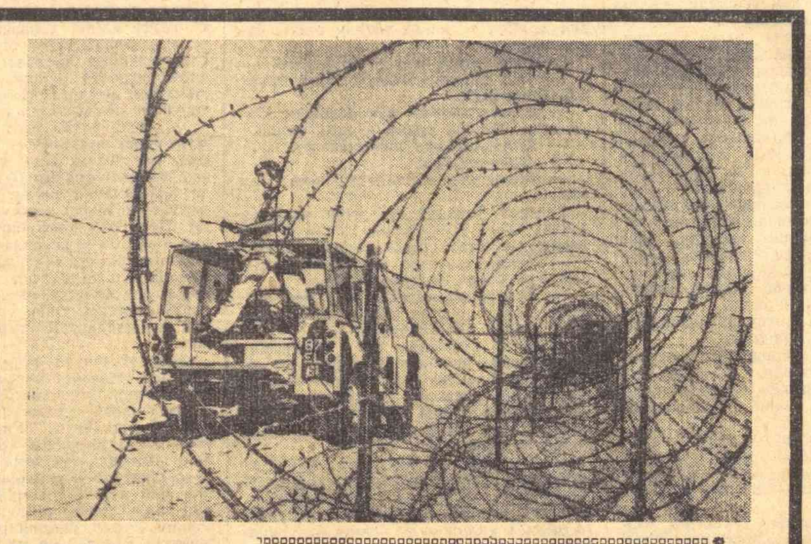

АДЕН. Арабистон ярим оролининг жанубида инглиз мустамлакачилари иссиққа бардош беролмаяптилар. Аден партизанлари мустамлакачиларнинг террорига янги ҳарбий ҳужумлар билан жавоб беришяпти: ясама бомбалар полиция участкаларида, казармаларда ва ҳатто Британия ҳарбий базаси территориясида ҳам портлаяпти. «Қизил бўрилар» (инглизлар партизанларни шундай деб аташади) ни аҳоли актив қўллаб-қувватламоқда. Аденда Озодлик армияси тўла контроллик қилаётган районлар ҳам бор. Мустамлакачилар бронетранспортёрлар ва энг янги қурол-яроғлар билан қуролланганликларига қарамай, ўзлари босиб олган ерларда доимо хавф остида яшаяптилар. Суратда инглиз патрули саҳрода.

Камера Пресс — ТАСС фотоси.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ҚУРБАҚАЛАР НЕГА КЎЧИШЯПТИ?

Яқинда Саратовдаги Посадский кўчасида яшовчи кишилар туш пайтида ажойиб ҳодисанинг гувоҳи бўлдилар. Кўчани тўлдириб, қурбақалар «қўшяни» ўтиб борарди! Улар Глебучев жарлигидан то Соколово тоғигача бўлган йўлда бутун ҳовлиларни, боғлар ва гулзорларни босиб кетган эди... Саратов район соғлиқни сақлаш бўлимининг инструктори Т. Спицина бир квадрат метр ерда 50 қурбақа санади. Қурбақалар оқими кеч соат 6 гача тўхтамади! Тахминий ҳисобларга қараганда, шу давр ичида кўчадан кам деганда 100 минг қурбақа ўтган!

Қурбақаларнинг бундай кўчишига сабаб нима? Бу ҳақда Саратов университетининг кафедра мудири, профессор Н. Ларина шундай деди:

— Ер ости сувлари кўпайган йилларда қурбақалар жуда кўп урчийди ва сўнгра қулайроқ жойлар излаб узоқ-узоқларга кўчиб кетишади. Глебучев жарлигида зовур қурилиши муносабати билан ботқоқлик жойлар вужудга келди: қурбақалар худди ана шу ботқоқликларда урчиган. Эндиликда улар тарқалишяпти. Бундан бир неча йил муқаддам Ростов областида ҳам шундай ҳодиса бўлган эди.

(«НЕДЕЛЯ»дан).

ҚАРОҚЧИ САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 8 июль. (ТАСС). Бугун Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахтида яна «ҳаво тревогаси» сигнали янградн. Америка самолёти пойтахт осмонига бостириб кирди. Тревогани тўхтатиш сигнали берилганидан кейин бир неча минут ўтгач, пойтахтнинг ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш кенгаши Американинг қароқчи самолёти уриб туширилганлигини радио орқали хабар қилди.

«ПАХТАКОР» ЯНА ЕНГИЛМАДИ

КУТАИСИ (9 июль, телефон орқали). Кеча бу ерда маҳаллий автозаводчилар чемпионатнинг пешқадами «Пахтакор» билан учрашдилар. Ўйиннинг биринчи ярмида биронта команданинг ҳам қўли баланд келмади. Ҳужумчи ва ярим ҳимоячилардан кўра ҳимоячилар ва дарвозабонлар яхши ўйнадилар.

Ўйиннинг иккинчи ярмида ҳужумчилар бир оз жонландилар. Улар штраф майдончасида тез-тез пайдо бўла бошладилар. 36 минутда Красницкий ўзига хос зарб билан тўпни тепиб, дарвозага киритди. Ҳисоб 1:0.

Пахтакорчиларнинг шодлиги бир минутгина давом этди. «Торпедо» футболчилари қарши ҳужумга ўтиб, штраф тўпи тепишга муяссар бўлдилар ва бу тўпни дарвозага киритиб, ҳисобни 1:1 қилдилар.

Командалар биттадан очко бўлиб олишди.

Қолган учрашувлар қуйидаги натижаларни берди: ЦСКА — «Динамо» (Киев) — 0:0, «Черноморец» — «Динамо» (Тбилиси) — 1:0, «Шахтер» — «Динамо» (Москва) 0:0, «Крилья Советов» — «Динамо» (Минск) — 0:0, «Арарат» — «Нефтяник» — 2:0.

КОМАНДАЛАРНИНГ ТУРНИР ЖАДВАЛИДАГИ АҲВОЛИ ҚУЙИДАГИЧА

КОМАНДАЛАР	У.	Ю.	Д.	М.	Тўп	О.
1. «Динамо» К.	14	9	5	0	29:4 +25	23
2. «Спартак» М.	14	8	4	2	21:10 +11	20
3. «Пахтакор»	15	5	10	0	17:11 + 6	20
4. СКА Р.	14	9	1	4	27:24 + 3	19
5. ЦСКА	15	6	6	3	28:20 + 8	18
6. «Динамо» Тб.	15	6	5	4	17:10 + 7	17
7. «Торпедо» М.	14	6	5	3	22:15 + 7	17
8. «Қайрат»	15	7	2	6	16:18 — 2	16
9. «Нефтяник»	15	5	5	5	20:13 + 7	15
10. «Динамо» М.	15	6	3	6	22:18 + 4	15
11. «Торпедо» Кт.	16	6	3	7	23:27 — 4	15
12. «Зенит»	15	6	2	7	20:25 — 5	14
13. «Арарат»	15	5	4	6	14:22 — 8	14
14. «Динамо» Мн.	15	4	5	6	14:20 — 6	13
15. «Черноморец»	15	3	6	6	13:17 — 4	12
16. «Шахтер»	15	4	3	8	14:21 — 7	11
17. «Кр. Советов»	15	2	6	7	11:24 —13	10
18. СКА Од.	14	1	4	9	7:21 —14	6
19. «Локомотив»	14	2	1	11	11:26 —15	5

Редактор М. ҚОРИЕВ.

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 45 ЙИЛЛИГИ

КАТТА БАЙРАМ

Эртага 11 июль куни Монголия меҳнаткашлари шонли сана — халқ революциясининг 45 йиллигини байрам қиладилар. 1921 йилда Монголия Халқ-революцион партияси раҳбарлигида қилинган революция мустамлакачилик ва феодал исканжаларини бутунлай парчалаб ташлади, монгол халқига бахт-саодат ва тараққиёт йўлини, янги, синфсиз жамият қуришнинг ёрқин йўлини очиб берди.

Маълумки, революциядан илгари Монголия Осиёдаги энг қолоқ мамлакатлардан бири эди. Маньчжуриялик мустамлакачиларнинг қарийб икки юз йиллик ҳукмронлиги ва маҳаллий бойларнинг эксплуатацияси деҳқонларни қашшоқлаштириб юборди. Тинчликсевар монгол халқи ўз миллий ва социал қайта тикланиши учун қатъий кураш олиб борди. Бу курашга, унга раҳбарлик қилган революцион партиянинг шаклланиши ва ўсишига Октябрь революциясининг буюк ғоялари, В. И. Лениннинг 1920—1921 йилларда Монголия революционерлари билан учрашувлари ва суҳбатлари жуда катта таъсир кўрсатди. 1921 йилнинг март ойида меҳнаткашларнинг жанговар авангарди — Халқ-революцион партиясининг ташкил этилиши монгол халқининг курашида кескин бурилиш бўлди. Партия мамлакатдаги барча революцион кучларни бирлаштирди ва уларни чириб бораётган феодал-крепостнойлик тузумига қарши ҳужумга сафарбар этди. Бу кураш 1921 йил 11 июлда халқ ғалабаси билан якунланди.

Монголия халқ революцияси ўзининг мақсади ва вазифалари билан антиимпериалистик, антифеодал, халқ-демократик революцияси эди. Халқ революциясининг биринчи, умумдемократик даври (1921—1940 йиллар)да монгол халқи ўз партияси раҳбарлигида ва Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами билан иккита бир-бирига боғлиқ бўлган вазифани — биринчидан, феодал-крепостнойлик муносабатлари ва мустамлакачилик қолдиқларини таг-томири билан тугатиш, иккинчидан, мамлакат экономикасида янги социалистик йўналишни вужудга келтириш вазифаларини амалга оширди.

40-йилларнинг бошида революциянинг иккинчи даври — социалистик давр бошланди. МХРнинг X съезди (1940 йил) қайд қилганидек, Монголия Халқ Республикаси социализм асосларини вужудга келтиришга киришди. Бироқ, гитлерчилар Германияси томонидан бошланган иккинчи жаҳон уруши монгол халқининг ҳам тинч меҳнатига ҳалал етказди. Уруш йилларида Монголия Халқ Республикаси Германия фашизми ва Япония милитаризми билан бўлган урушда Совет Иттифоқига жиддий ёрдам берди.

Урушдан кейинги йилларда жаҳон социалистик системаси вужудга келгандан кейин МХР социалистик қурилишнинг кенг программасини амалга ошириш имконига эга бўлди. Бу йиллар ичида халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш уч беш йиллик ва уч йиллик планлари муваффақиятли бажарилди. 1965 йилда ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1940 йилдагига қараганда 11 баравар ўсди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам жиддий ўзгаришлар рўй берди. 50-йилларнинг охирига келиб мамлакатда арат хўжаликларини социалистик негизда кооперативлаштириш процесси тугалланди.

Халқ революциясининг 45 йиллиги партия ва халқ ҳаётида муҳим воқеалар юз бераётган бир пайтда байрам қилинмоқда. Яқинда МХРП XV съезди икки муҳим ҳужжат — МХРПнинг янги Программаси ва 1966—1970 йилларга мўлжалланган тўртинчи беш йиллик план юзасидан Директиваларни маъқуллади. Янги Программада Монголияда социализм қурилишини муваффақиятли якунлаш даври учун партиянинг бош йўли белгилаб берилгандир.

МХР меҳнаткашлари ўз миллий байрамини янги ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Учинчи беш йиллик (1961 — 1965 йиллар) план муваффақиятли бажарилди. Экономиканинг асосий тармоғи — қишлоқ хўжалиги, шу жумладан унинг етакчи соҳаси — чорвачиликда эришилган ютуқлар айниқса қувончлидир. Чорва моллар сонини кўпайтириш плани 104 процент бажарилди. Ялпи чорва маҳсулотлари етиштириш 13 процент, деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш 29,7 процент ўсди.

Саноат ишлаб чиқариши базаси анча мустаҳкамланди ва капитал қурилиш тобора кенгаймоқда. Ўтган беш йилликда ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1,6 баравар кўпайди, ўртача йиллик ўсиш эса 10,5 процентга етди. Бу давр ичида 90 та янги саноат объекти ва цехлар фойдаланишга топширилди. Дарxан саноат-энергетика комплексидаги корхоналар ҳам шу давр ичида қурилди.

Монголия Халқ Республикаси жаҳон социалистик системасининг ажралмас бир қисмидир. Монголия Халқ-революцион партияси ва МХР ҳукумати ўз ташқи сиёсатини юргизишда пролетар интернационализмининг марксча-ленинча принципларига ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларига қатъий амал қилмоқда.

МХРнинг халқаро обрўси ўсди ва мустаҳкамланмоқда. Ҳозир у 33 мамлакат билан дипломатик алоқа қилаётир.

МХР ва СССР ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ўзаро ҳамкорлик тобора ривожланмоқда. Яқинда Улан-Баторда имзоланган совет—монгол шартномаси бунинг ёрқин далилидир. Совет кишилари монгол халқининг миллий байрами муносабати билан уларга қизғин табриклар йўллайдилар ва МХРП белгилаб берган муҳим вазифаларни бажаришда янги-янги ютуқлар тилайдилар.

В. ТИТКОВ,
иқтисод фанлари кандидати.
(АПН).

ТОШКЕНТ СЕЙСМИК СТАНЦИЯСИ ХАБАР БЕРАДИ

8 июлдан 9 июлга ўтар кечаси соат 0,44 минутда сейсмограф аппаратлари 3 балл даражасида ер қимирлаганини қайд қилди. 9 июль кундузи соат 16—17 да 4-5 балл куч билан ер тебранди.

ОБ-ҲАВО

Бугун республикамизнинг барча районларида ҳаво очиқ келади, ёғингарчилик бўлмайди. Ғарбдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб туради. Ҳарорат 33-38 даража бўлади.

Тошкентда ҳавога бир оз булут чиқсада, ёғингарчилик бўлмайди. Ғарб томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат 35-37 даража бўлади.

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

АЙРОН КОМБИНАТДА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Осмонўпар яйловлардаги усталарнинг «монополияси» касод бўлди: Фрунзе сут комбинатининг коллективи айрон ишлаб чиқара бошлади. Бунинг учун комбинат мутахассислари маҳаллий айрончилардан сутни ачитиш учун ачитқи олдилар, холос.

Ҳозир корхонада суткасига 1,5 тоннагача айрон тайёрланмоқда. Бутилкаларга тўлдирилган айрон республика пойтахтидан ташқари Хўжасой, Қанд, Сўқулиқ, Чуй районларининг дўконларига ҳам жўнатилмоқда.

МАШИНА ОДАМНИНГ ХАРАКТЕРИНИ «АНИҚЛАЯПТИ»

Характерингиз қандай? Уни ўзингиз биласизми? Бўлмаса қопқоғига 16 та ричаг ўрнатилган кичиккина қутига мурожаат қилинг. Сиз ўша ричагларни юқорига ёки пастга силжитсангиз ричаглар ёнида «Ўзинг тўғрингда гапиришни севасанми?», «Маслаҳат сўраб турасанми?» ва бошқа шу каби саволлар ёзиб қўйилган бўлади.

Шундан кейин кнопкани босишингиз керак. Лампочка ёнган жойда сиз қисқагина, бироқ характерингизни аниқ белгилаб берадиган сўзларни ўқийсиз.

«Характерни аниқловчи» электрон машина Жанубий Уралда, Юрюзани шаҳридаги профессионал-техника билим юртининг ўқувчиси Коля Рогожников томонидан 4 ҳафта ичида конструкция қилинган ва тайёрланган.

(АПН).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 — Ота-оналар учун, 8.25 — Концерт, 9.30 — Музикали танаффус, 10.30 — Шарқ қўшиқлари, 11.10 — Балиқчилар куни, 11.50 — Экран янгиликлари (рус.), 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.00 — Чорвадорлар учун концерт, 13.30 — Эстрада куйлари, 15.20 — «Отелло» спектаклининг монтажи, 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси, 18.40 — Қозоқ куйлари, 19.20 — Концерт, 20.00 — Мақомлардан парчалар, 21.15 — Қўшиқ, рақс ва интермедиялар, 22.00 — Дунё харитаси олдида, 22.10 — Концерт, 23.10 — Балиқчилар учун концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Лагеримизда** (мактаб ўқувчилари учун), 12.25 — **Хаёлпарастлар** (бадиий фильм).

13.30 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 17.00 — **Мультфильмлар**, 17.35 — **Реклама ва эълонлар**, 17.45 — **Беш марта изҳор қилинган севги** (ҳужжатли фильм), 17.55 — **Телевизион янгиликлар**, 18.10 — **Бугун Балиқчилар куни.**

19.00 — **Эртаги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 19.05 — А. Нуримов. **Икки туп лола** (телеинсценировка), 19.45 — **Телевизион янгиликлар**, 20.00 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи** («Ёшлик» студияси), 20.50 — **Далада ишловчилар учун.**

21.40 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Олмаота кўрсатади.**

11 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 11.30 — **Химия** (Эритмаларга доир масалалар. Электролит диссоциация назарияси. Ионли тенгламалар. Электролиз). 12.40 — **Математика** (Кетма-кетликлар ва уларнинг элементлари).

Рус тилида: 13.50 — **Математика** (Тенгсизларни ечиш. Тенгламалар системасини ечиш).

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Арслонбоп қучоғида** (болалар учун), 18.40 — **Океанга ҳужум** (ҳужжатли фильм), 19.25 — **Олтиндан қиммат, пўлатдан қаттиқ** (телеочерк), 19.40 — П. Меримэ. **Осмон ва дўзах** (телетеатр).

20.30 — **Эртаги кун программаси.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар**, 20.50 — **Ўз қуроли билан** (Совет Армияси жангчилари учун), 21.10 — **Адабий эшиттириш**, 21.40 — **Реклама ва эълонлар**, 21.45 — **Жасорат** (ҳужжатли фильм).

Москва кўрсатади
(тажриба тариқасида)

24.00 — Интервидение. **Футбол бўйича жаҳон биринчилиги. Англия—Уругвай (Англиядан).**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА
12 июль кеч соат 7 да
Совет Иттифоқи биринчилиги учун «А» классидаги:
«Политотдел» (Тошкент области) — «Кузбасс» (Кемерово) командалари ўртасида
ФУТБОЛ
Навоий номли театрдан (Революция сквери орқали) стадионга автобуслар қатнайди.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА
(Ленин комсомоли номли паркдаги ёзги бинода)
гастролдан қайтиб келгандан кейин қўйиладиган спектаклларнинг
РЕПЕРТУАР ПЛАНИ
13/VII да — **Бағритош.**
14/VII да — **Қаламқошлигим.**
15/VII да — **Равшан ва Зулхумор.**
16/VII да — **Концерт.**
17/VII да — **Бағритош.**
18/VII да — **Тошболта ошиқ.**

Бизнинг адрес ва телефонлар. СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37263, Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 154. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 08584.